

EUROPOS SOSTINĖSE LABAI BIJOMASI KARO

AŠTRŲS ŽODŽIAI APIPUS ATLANTO

Senatas nenori duoti Anglijai pinigų

Rugsėjo 6 d. Washingtono prasidėjo anglių, amerikiečių ir kanadiečių konferencija Anglijos dolerių krizės reikalu. Anglų delegacija su užsienių reikalų ministru Bevinu ir izdo kancelierių Cripsu jau yra pakeičiui į Ameriką. Amerikos delegacijai vadovaus Dean Acheson ir Snyder. Kanados delegacijai vadovaus irgi atsakingi pareigūnai.

Tos konferencijos proga Amerikos senate ir Anglijos parlamente pradėdama svaitytis tokiais aštriais žodžiais, kurių jau seniai nebeteko girdėti tarp dviejų anglo-saksų giminaičių.

Amerikos senate užvakar pasigirdo aštrių įspėjimų, kad senato nariai pasipriešins naujų paskolų Anglijos darbiečių vyriausybei suteikimui. Dean Acheson buvo įspėtas nepadaryti su anglais jokių slaptų tu reikalu susitarimų, nes senatas jų netvirtins. Gana esą remti socialistinę anglų vyriausybę Amerikos mokesčių mokesčių prakaitu ir darbu. Resp. senatorius Kem apkaltino britus, kad jie naudoja Amerikos pinigų susocialistinti medicinai ir kitokiems socialistiniams bandymams savo krašte finansuoti. Kiti respublikonų senatoriai patarė Achesonui įspėti britus, kad pinigų Amerikoje dalina ne vyriausybei, bet senatams, ir tegul britai žino, kad senatas naujų paskolų britų darbiečių vyriausybei neduos, nes tas tik ją sustiprintų ir darbiečiams padėtų ilgiau išlaikyti savo rankose valdžią.

Savo antibritiškai kalbai sustiprinti sen. Kem, pasakė vienos dabar Anglijoje gyvenančios amerikietės laišką, kuriame ji rašo esanti pasipiktinusi tuo, kaip lengvapėdiškai angliai esą sunaudoję iš Amerikos gautą paskolą.

Anot tos amerikietės, nieko nedirba nė britų darbininkai nė darbdaviai. Darbo diena ten esanti tik 7 val., o darbo savaitė tik 5 dienos. Ir tas pats darbo laikas dar esą panaudojamas arba tai gerti. Jai net šurpu esą pagalvojus, kaip amerikiečiai turį sunkiai prakaituoti tinginiaujančiams anglams išlaikyti. Ir kyla klausimas, ar kapitalizmas turįs finansuoti socializmą vien tik tam, kad išvengtų komunizmo. Jos nuomone, tai esąs visai kvailas biznis.

Nepasilikio ir anglai skolingi Amerikos senatoriams. Darbiečių partijos narys parlamente apkaltino Amerikos pinigų magnatus siekiant nuversti darbiečių valdžią. "Jei nepasotinami Amerikos pinigais užsienis spardyti anglos, tai tik pastums juos į rytus ir nutolins nuo vakarų" — pareiškė jis susijaudinęs.

Vienas darbininkų unijų lyderis politiniame Londono susirinkime priminė amerikiečiams, kad vienintelė užtvara prieš komunizmą Europoje yra ne Amerikos doleris, bet britų darbiečių vyriausybė. Šito amerikiečiai negalį suprasti ir čia esanti didžioji tragedija. Jei britams nebūtų kitos išeities, kaip tik rinktis tarp rytų tiranijos ir neturto ir vakarų vulgarus įžulimo, tai turbūt pasirinktų pirmąją, o ne antrąją kryptį. Dolerinė amerikiečių pinigų valdovų galvoseną nesugundys europiečių atsisakyti savo kultūros ir civilizacijos tradicijų nors ir komunizmo grėsmės akivaizdoje. Ne doleris, bet padarumas išgelbės pasaulį nuo komunizmo. Klausytojams triukšmingai pritariant, kalbėtojas užbaigė savo kalbą prašydamas Beviną ir Cripsą apie tuos dalykus pasakyti Washingtonui visai nesivaržant.

Toks yra abiejų kraštų parlamentų "oras". Jie nebūtų laisvi parlamentai, jei juose nebūtų galima pasakyti ir malonius ir nemalonius dalykus. Laikiniai sukilusios aistros užleis vietą šaltam samprotavimui. Yra davinų spręsti, kad greit susirenkanti konferencija gali padaryti tokių nutarimų abiejų anglo-saksų kraštų ūkinio bendradarbiavimo srityje, kad klausimas duoti ar neduoti Anglijai paskolą bus toks mažas, apie kurį visi greit pamirš.

Maltiečiai Nori Atiduoti Amerikai Savo Salą

LONDON, rugp. 23. — Maltos salos vyriausybė jau kuris laikas veda su anglų vyriausybe derybas dėl piniginių paramos. Būdamas anglų kolonija, Malta prašė anglų vyriausybės leidimo leisti jai pačiai prašyti pinigų iš Marshall'o plano kreditų, bet anglai nesutiko. Tada jie prašė anglų skirti jiems paramos iš Anglijai skirtos dalies, bet iki šiol ir tuo reikalu nesutarta. Dabar Maltos ministeris pirminkas pagrasino, kad, jei anglai į jokią nuolaidą neis, jis suorganizuos saloje referendumą dėl anglų laivyno bazės Valletta, perleidimo Amerikai. Po to pagrasinimo anglai visai nutraukė derybas ir žada jų neatnaujinti tol, kol Maltos vyriausybė to grasinimo neatšauks. Jie gi atrodo nėra pasirengę eiti į tos rūšies nuolaidas, nes jei negaus iš kur nors piniginių paramos, tai 370,000 salos gyventojų grėsia badas, kadangi britų laivyno bazė atleido daug darbininkų.

Maltos sala yra Viduržemio jūroje. Ji yra britų kolonija, bet savo vidaus reikalus tvarko savystoviai;

SUGAUTI PABĖGĘ KALINIAI

Iš Georgia valstybės kalėjimo ligoninės pabėgo 13 protiniai nesveikų kalinių. Trys iš jų netrukus buvo pagauti iaukuose netoli ligoninės. Iš kėlė rankas, jie apieškomi, ar neturi ginklų. (Acme)

tik su užsienių susisiekiama per Anglijos užsienių reikalų ministeriją.

Toje saloje yra didžiausia britų laivyno bazė, pereito karo metu suvaidinusi didžiausią vaidmenį alijantų strateginiuose planuose.

Komunistų Itaka Europoje Mažėja

PARYŽIUS, rugp. 23. — Jei komunizmas negali būti įpirštas tuo tarpu durtuvų pagalba, tai jis galės išsiplėsti iš krašto vidaus?

Šis pavojus, atrodo, bus praėjęs. Jau nebe tie laikai, kada Prancūzijoje, Italijoje ir visoje eilėje kitų kraštų komunistai sėdėjo prie valdymo rankenų. Baimė, kad Thorezas ar Togliatti galės sukelti revoliuciją, jau praėjo. Per paskutiniuosius rinkimus vakarų Europoje komunistai visur neteko daug vietų. Streikai jiems irgi nesisekė. Juo tolyn, tuo geriau jie mato, kad sunkiai be pasiseks suparalizuoti krašto ekonomiską gyvenimą ir nuolatiniais streikais, nes darbininkai nebe taip lengvai jų agentų beklauso.

Helikopteris Chicagos Pašto Tarnyboje

CHICAGO, rugp. 23. — Pašto viršininkas skelbia, kad tarp Chicagos aerodromo ir centralinio pašto stogo Helikopteris kasdien padarys 18 skridimų. Kiekvieną kartą paims po 400 svarų laiškų ir siuntinių. Pašto išvežiojimas helikoteriais į šiaurinės ir vakarinės miesto dalies priemiesčius prasidės apie rugsėjo mėn. vidurį.

Bombonešiai Vėl Anglijon

LONDONAS, rugp. 23. — Šiandien vėl didelė grupė B-50 tipo tolimo skridimo U. S. A. bombonešių persikrdo Atlantą ir nusileido savo bazėse Anglijoje. Tai yra stratosferiniai bombonešiai, skiriami specialiai

tolimiems skridimams. Jie išskrido iš vienos savo bazės Amerikoje 90-ties dienų pratyboms. Kiek jų išskrido, neskelbiama.

Pratybų tikslas — būti pasiruošus nuskristi į bet kurią pasaulio dalį ir bet kurio laiku.

Didžinių Amerikos bombonešių bazės yra Anglijoje nuo pereitų metų. Jų įrengimą ten paskubino Berlyno blokada. Iš Anglijos daromi skridimai po įvairias Europos vietas.

Kariški Pasitarimai Australijoje

SYDNEY, rugp. 23. — Melbourne mieste, Australijoje, susirinko Anglijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos atstovai į slaptą

konferenciją tartis dėl priemonių, kaip apginti Pietų-vakarų Pacifiko regioną. Vienas Sydney laikraštis prasiitaria, kad Australiją norima padaryti svarbiausia atsparos baze.

• Kinų nacionalistų vad. marš. Crang-kai-shek atvyko į Kantoną pietų Kinijos gynybai organizuoti. Jo atvykimas rīšamas su gandai, kad žymūs Kanton miesto piliečiai rengiasi atiduoti miestą raudoniejiems be kovos. Chang-kai-shek pareiškė, kad jis gins Kantoną ir pietų Kiniją nors jam reikėtų šioje kovoje ir paaukoti savo gyvybę.

• Italijos policija sučiupo bandą šmugelinkų, kurie per paskutinius metus įvežė į Ameriką įvairių narkotikų už 26 mil. dol.

NAUJAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Kardinolas S. Strich jau padarė atsisveikinimo vizitą popiežiui Pijui XII ir išvyko namo. Pakeliui sustos Azyjuje ir Florencijoje. Į Bostoną atplauks rugsėjo 8 d.

—"Penkiaprocentininkų" byloje vakar buvo pakviestas liudyti kariuomenės quartermaster gen. H. Feldman, kuris laikinai nuo savo pareigų yra suspenduotas. Prezidento kariškas patarėjas būsiąs pakviestas liudyti ryt ar poryt.

—Senato užsienių ir krašto apsaugos komisijos jungtiname posėdy patvirtino kreditus Turkijai, Graikijai, Korėjai, Iranui ir Filipinams. Kreditai Atlanto pakto valstybėms kariškai pagalbai suteikti dar nepatvirtinti. Manoma, kad šią savaitę ir šiuo reikalu komisija paruos savo rekomendaciją.

—Grupė Kongreso narių surinko reikalingą kiekį parąų darbo komisijos posėdžiui suaukti federalinės pagalbos mokykloms įstatymui svarstyti. Kilus visumenėje tuo reikalu didesniems ginčams, darbo komisija įstatymo svarstymą buvo sustabdžiusi.

—Kinijos nacionalistai skelbia, kad paimti į belaisvę kinų raudonieji kariai daugumoje turi rusiškus ginklus.

—Vakarų Vokietijos nauja vyriausybė vis dar nesudarėta. Po ilgų derybų skelbiama, kad krikščionys demokratai negali susitarti su socialdemokratais.

—Rusijos okupuotos Vokietijos daly įsakytą atskirų sričių vidaus reikalų ministeriams paruošti rinkimus į vietos parlamentus. Rinkimai numatomi spalio mėn.

—Po kiek besijaudiniančias Vakarų Europos sostines pasklido gandų, kad prieš Maskvą sukilusieji vokiečių komunistai yra labai susirūpinę ginklų atsargų sudarinėjimu.

—Buv. U.S.A. kariškos valdžios viršininkas Vokietijoje, gen. L. Clay, veteranų suvažiavime Miami pasakė už pilną ir visuotiną Amerikos pagalbą Europai atgauti ir išlaikyti laisvę.

RUSIJOS - TITO SANTYKIAI TEMPIASI

PARYŽIUS, rugp. 23. — Laisvosios Europos sostinėse su įtempimu sekama kova tarp Rusijos ir Jugoslavijos. Ypač Londono laikraštis "Šaltasis" karas gali greit virsti net labai "karštu." Šios savaitės Rusijos laikraščių straipsniai, paskutinė Maskvos nota Jugoslavijai, satelitinų kraštų oficialių asmenų vieši pareiškimai primena tą laikotarpį, kada Hitleris pradėjo kalbėti apie savo kantrybės pasibaigimą ir grasinimą apsaugoti vokiečių interesus kaimyninėse valstybėse "efektyvinėmis priemonėmis". Kaip žinoma, tie Hitlerio pareiškimai buvo įžanga į karą. Londono laikraštis "Daily Telegraph" paskutinę Maskvos notą Jugoslavijai vadina didžiausia grėsme tūkui nuo 1939 m.

Visose sostinėse atvirai statomas klausimas, ką darys Amerika, jei Rusija pasiųs savo kariuomenę į Jugoslaviją. Tuo tarpu tas klausimas nėra gavęs oficialaus atsakymo. Niekas taip pat negali pasakyti, ką Maskva mano daryti artimoje ateityje. Tačiau visi tie grąsinai įvykiai davė progos įvairiems spėjimams ir samprotavimams.

Iš Biogradato ateinančios žinios sako, kad visose atstovybėse įvykiai esą sekami su dideliu įtempimu. Jugoslavijos sostinėje kursuoja įvairiausių gandų, kurie svetimų atstovų esą rūpestingai tiriami. Paskutinę Rusijos notą Jugoslavijai Tito užsienių reikalų ministeris svarstė kartu su Anglijos ir Amerikos ambasadoriais. Tuo šaltiniu remdamiesi Anglijos politiniai sluoksniai linkę manyti, kad

visa ta Rusijos suorganizuota akcija prieš Jugoslaviją yra tik dalis nervų karo ir kad tikro karo Rusija pabijosi. Tačiau pačiame Bigrade esą diplomatinų atstovų, kurie tvirtina, kad invazija bus labai greit. Viena atstovybė jau net savo personalą iškėlė iš Biogrado į šiaurinę Jugoslavijos dalį.

Apskritai manoma, kad jei Rusija yra nutarusi pradėti šaudyti, tai karas jau bus greit arba jo visai nebus.

Tie, kurie kalba už greitą karą, savo nuomonę remia šiais daviniais: Rusija pasikelbė Jugoslaviją priešo valstybe; sutvarkydamas Tito, Stalinas nori įspėti Kinijos komunistų vadus neiti Tito keliais; Stalinas gali paskubinti karą, kad ir kitų kraštų komunistų partijose neįvyktų panašių sukilimų, kuris ką tik įvyko vokiečių komunistų partijoje; Tito režimo juodinimas ir ekonominis spaudimas nedavė jokių rezultatų; galop derlius Europoje jau baigiamas sumti. Visi Europos karai dažniausia yra prasidėję šiuo metu. Nemaža reikšmės priduoama ir Pasaulinio Banko paskolai, dėl kurios Tito atstovai veda derybas Amerikoje, o banko atstovai yra nuvykę į Jugoslaviją patyrinti jos ekonominę padėtį.

Pachiomis paskučiausiomis radijo žiniomis, vakar Maskvoje laikraščiuose esą tilpė tokių grąsinimų straipsnių, parašytų tokių žymių Rusijos vadų, kaip maršalas Timošenko, kad tikrai rimtai bijojasi, ar nestovima karo išvakarėse.

Negras Dainininkas Vis Nerimsta

LONDON, rugp. 23. — Amerikietis negras dainininkas Robeson, dabar esąs Londone, vėl prabilo Stalino naudai. Jis pasiuntė Budapestę posėdžiaujančiam tarptautiniam jaunuojuose kongresui atsisveikinimo, kviesdamas visą pasaulį susijungti nuversti fašizmą ir pradėti bendradarbiauti su "liaudies demokratijų" kraštais ir su Sovietų Sąjungos tautomis.

Tarpt. jaunuojuose federacija buvo suorganizuota tuojau po karo. Pradžioje į ją įėjo įvairių kraštų jaunimo organizacijos, tačiau greit jos vyriausią komitetą paglemžė užimaskavę komunistai ir tos organizacijos suvažiavimus pradėjo naudoti Sovietų Rusijos propagandinams tikslams. Braškant santykiams tarp Rusijos ir vakariečių, subiro ir ši organizacija. Dabar jai bepriklauso tik Rusija ir jos satelitai. Kitų kraštų delegacijose dabar yra tik komunistuojančių jaunimo organizacijų atstovai.

• U. S. A. kongreso atstovų įūrimai įskyrė \$1.114.000.000 papildomų federalinių kreditų vandens kelių tvarkymo ir potvynių kontroliavimo darbams organizuoti. Įstatymas atiduotas senatui.

• Suomijos komunistų partijos vad. H. Kuusinen -Leino sugrįžo iš Vengrijos į Suomiją. Streikas Suomijoje yra kiek apsilęs, tačiau padėtis dar nėra išaiškėjusi.

• Britų muitinės valdininkai sučiupo 10,000 porų ny-lono kojinių, kurios buvo siunčiamos nelegaliai į Angliją, kaip žydų velykiški macai.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 24 d.: Šv. Baltaramiejaus apašt. Senovės: Jaunutis ir Aušrinė.

Rugpjūčio 25 d.: Šv. Liudvikas. Senovės: Gilius ir Liudytė.

ORAS

Tikimasi lietaus. Dalinai apsiniaukusi. Temperatūra dieną be pasikeitimų. Naktį šilčiau.

Saulė teka 6:07; leidžiasi 7:40.

PAS MŪSŲ NAUJAKURIUS

LIETUVIS PAS NOBELIO LAUREATĄ

Jų bute auksu žibantiuose rėmuose buvo Emilijos brolio paveikslas. Dar jaunutis, kunigas. Atėjo žinios, kad jisai bolševikų suareštuotas.

— Sunki, tur būt, buvo diena, kai gavote tą žinią?

— Jau buvau pergyvenusi jo nelaimę, — pasakojo sesuo. — Kai įsisteigė stovykla tremtyje, kažkas pasakė, kad ir jisai traukęs į vakarus. Keliantis per Kuršių mares, esą subombarduotas žuvęs. Verčiau kelias dienas. Jis buvo toks autoritetas mūsų šeimoje. Išleido visus mūsų mokslus... Žinia, kad jisai nuskendo, nepasitvirtino, bet kad bolševikai jį pagrobė, tai jau taip...

Sunku apie tokius dalykus kalbėti, ir mes nukrypstame prie jos vyro, Aleksandro Pakalniškio, kurs čia pat, drauge su maža dukrele.

— Kaip su darbu?

Jisai ištiesė pirštą; matėsi, kad darbu oda nudėvėta — televizijos reikmenų fabrike vielikes tampo, lempas daro.

— Kaip pasisekė susirasti?

— Kalvarija buvo didelė. Pirmiausia, mūsų globėjai — Antanas ir Stefanija Jonučiai — telefonų knygoje ėmė ieškoti adresų tų firmų, kurios gamina medicinos aparatus. Esu fizikas ir šioje srityje turiu patyrimo. Užvažiavau pas vieną, kurio adresas suradome knygoje, ir sakau, kad jau savaitę, kaip esu Amerikoje. Prašiau, kad su manimi kalbėtų pamažu, kitaip sunkiai tesuprasiu.

Pasiteiravo, koks mokslas išeitais, ir pasakė: „Pas mus darbo nėra, mes tik pardavinėjame, kas kitų padirbta. Eik į universitetą — mokytis“. Jam pasakiau, kad tai peraukštas žuolis, negi profesorius tenai. Bet tas amerikietis davė man adresą profesorius Urie, to kurs už išradimą sunkiojo vandens (reikalingo atominių ginklų gamybai) gavo Nobelio premiją. Nenorėjau važiuoti, bet darbo negaunu, reikia, sakau, pamėginti.

Nuvažiuavau. Į raštinę atėjo ir patsai prof. Urie. Pasakiau jam, kad esu fizikas, Lietuvoje ruošiausi daktarui, bet karas sutrukdė. Norėjau dabar darbo, nors dulkės kur laboratorijoje sluostyti, kad tik arčiau universiteto, arčiau mokslo įstaigos. Profesorius buvo labai malonus. Pasikvietė kitą, kurs vokiškai bemokąs, nuvedė drauge su profesoriais pietus suvalgyti. Po pietų profesoriai dar iš klausė vieno tokio mokslinio pranešimo, paskaitos apie atmosferos galimybes plane-

tose. Pavalgius pasakė, kad jų universitete darbo tuo tarpu nėra, bet pavadė kitam vyrui man kokį nors užsiėmimą suieškoti. Tasai pradėjo šaukti dirbtuves, iš kurių universitetas perka mokslo priemones. Vienoje vietoj paskyrė rytojaus dieną pasimatymą. Nuėjau, pasiūlė darbą prie tų televizijos aparatų, po dolerį 25 centus už valandą. Darbas lengvas, yra viršvalandžių.

— Parašiau padėkos laišką profesorui. Nežūlgo po to — skambina iš Chicago universiteto ir sako, kad yra vieta laboratorijoje. Nuėjus mane nukreipė į biofizikos institutą. Dr. Moon tenai ir klausia: „Ką darytum, jeigu turėtumei pakankamai pinigų?“ Aš ir sakau: „Stočiau pas jus studijuoti“. „O dabar ar sutiktumei su manimi dirbti laboratorijoje?“ — paklausė profesorius. „Būčiau laimingas“, — atsakiau. Profesorius pasakė, kad jie negali tiek mokėti už darbą, kiek pramonė. Ir pas juos pačius dailidės daugiau uždirba, kaip laborantai, bet visgi atlyginimas panašus, kaip anksčiau gautasai dirbtuvėje, o be to, — darbas, bent metams, garantuotas. Pasiūlymą priėmiau.

Aleksas Pakalniškis ir pasi- lieka dirbti Chicago universiteto laboratorijoje.

P. Runskis

Vážinėjanči Koplyčia

Vienuoliai pasaulistai, didelėje automobilio priekaboje („trailer“) įsirengę koplyčią, aplanko visą eilę vasaravimo vietų. Turėjo įrengtus garsiakalbius, ir pamaldų išklausyti susirinkdavo po 800—900 žmonių. Drauge buvo aiškinamos tikėjimo tiesos, organizuojamos vakarinės pamaldos, atsakinėjama į paklausimus ir rodomi religiniai judomieji paveikslai. Pirm atvykdamai vienuoliai išsigarsindavo vietose laikraščiuose apie savo atsilankymą. Kai kuriose vietose jie sustodavo po penketą dienų. To apaštalavimo pasikoję atsirado net kiti, kurie panoro tapti katalikais. Jiems instrukcijas pradėjo duoti arba artimesnį kunigai, arba susirašinėjo būdu jie gaus religinių apmokymą.

Labai būtų reikalinga lietuviams ką nors panašaus organizuoti. Dabar yra nemažai lietuvių ūkininkų ir šiaip darbininkų, gyvenančių toliau nuo lietuviškųjų centrų, kurie negauna jokios religinės pagalbos.

VISUOMET DRAUGAU SU „DRAUGU“

Melskis Iš Lietuviškos Maldaknygės!

„Draugo“ administracijoje gaunamos šios lietuviškos maldaknygės:

1. DIDYSIS RAMYBES SALTINIS, surinko ir išleido kun. P. M. Juras, išleista Bostone, 1945 m., psl. 788.....\$4.00
2. RAMYBES SALTINIS, surinko ir išleido kun. P. M. Juras išleista Bostone, 1948 m., psl. 544.....\$3.00
3. MALDŲ RINKINĖLIS, sudarė ir išleido kun. J. Konevičius, išleista Českoslovakijoje, 1927 m., psl. 336 baltais viršeliais ir kabinukais.....\$2.00
4. MALDAKNYGĖ, sutvarkė Amerikos Lietuvių R. K. Kunigų Vienybė, išleista Chicagoje, 1935 m., psl. 256.....50c

Galite išskirti šį skelbimą ir norimas maldaknyges užsakyti apibrėždami maldaknygių eilės numerius rutuliuokais. Pinigus sluski kartu su užsakymu.

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

„DRAUGAS“

2334 S. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

E. CANTOR PROGRAMA CHICAGOJE

Eddie Cantor dalyvaus National Television and Electrical Living programoje, įvykstančioje Chicagoje nuo spalio 1 iki 9 d., Coliseum patalpose. Kampe Vickie Richards, populiari dainininkė, kuri irgi dalyvaus programoje.

Paruošiamieji Darbai Visuotinajam Kongresui

NEW YORK (LAIC). — Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks š. m. lapkričio 4—6 dd. „New Yorker“ viešbutis, New Yorke.

Rengimo komitetas jau susitarė su viešbutiu, ir rezervuota dvi gretimos didžiosios salės bei keli kambariai komisijų posėdžiams. Viešbutis rezervavo net 700 kambarių kongreso atstovams ir svečiams apgyvendinti. Jau atspausdinti atvirukai, kurie bus į kolonijams siunčiami kamba-

riams užsisakyti; kainos tarp 3 ir 9 dol. asmeniui vienai parai.

Rengimo komitetas jau ėmė organizuoti įvairias komisijas, būtent: pramogų, registracijos, apgyvendinimo, propagandos, leidinių ir t. t. Komisijos bus galutinai sudarytos vietinės Tarybos susirinkime, kad tuo būdu patikrintus skaitlingesni veiklę dalyvavimą kongreso ruošimo darbuose.

Kvietimai draugijoms rinkti atstovus į kongresą bus

siunčiami iš Amerikos Lietuvių Tarybos centro raštinės, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tačiau be tal- kos pačiose kolonijose kvietimai negalėtų pasiekti vi- sų draugijų. Todėl kongre- so rengimo komisija siūlosi dalintis darbu vietoje ir or- ganizuoti ratelius kolonijo- rie, kad kvietimai pasiektų visas draugijas. Deja, orga- nizacijų valdybų sudėtis nuolat keičiasi ir ne visų or- ganizacijų, t. y. jų pareigū- nų — pirmininkų ir sekre- torių — adresai yra žinomi. Parapijų klebonai ir koloni- jų veikėjai yra maloniai prašomi reikalingus adresus parūpinti ir pagelbėti kvi- etimus plačiau paskleisti. Ra- šytina arba ALT centro ra- štinei, arba Lithuanian Ame- rican Congress Committee, 3012 Woolworth Building, New York 7, N. Y.

Gyvenamasis rimties lai- kotarpis reikalauja talkos iš visų geros valios lietuvių, kad pagelbėtų Lietuvos žmonėms greičiau išsiva- duoti iš maskolių vergijos.

Lietuviai Skautai Amerikiečių Skautų Laužė

WATERBURY, Conn. — Amerikiečių skautų vienietai (jų čia yra apie 90) turi nuosavą stovyklavietę su visais patogumais — Camp Mattatuck. Apie 6 savaites truko didelė jų stovykla, ku- ri pasibaigė VIII. 13 d. įdo- miu laužu, į kurį atvyko daug svečių ir skautų. Daly- vavo ir lietuviai skautai-ės, Lietuvių Skautų Sąjungos vice pirmininko vyr. sktn. A. Saulaičio vadovaujami. Drauge su mūsų skautais ten nuvyko ir būrelis lietu- vių iš Waterbury.

Laužo pradžioje stovyk- los šefas Babson svečius-lie- tuvius skautus ir skaites pri- statė visuomenė, paminė- damas, kad jie turėjė bėgti nuo rusų ir dabar atvykę į USA. Laužo arenon buvo pakviesti visi lietuviai; visu- dalyvių jie buvo labai šiltai priimti. Sktn. O. Saulaitienė trumpa kalba (angliškai) supažindino dalyvius su Lie- tuvos skautų istorija, jų darbais, su Lietuvos trage- dija bolševikams Lietuvą okupavus, su lietuvių skau- tų veikla tremtyje ir ateit- ties troškimais. Jos kalba visų dalyvių buvo atidžiai išklausyta. Pagerbiant ame- rikiečius, stovyklos viršinin- kui buvo įteikta didelė ir graži lietuviška koplytėlė, kurią priimdamas Babson

pasakė, kad „mes visi, kaip skautai, esame vienos broli- jos nariai, ir, kaip žmonės, vieno Tėvo vaikai“, ir pa- žadėjo koplytėlei rasti tinkamą vietą. Koplytėlė įteiktė skau- tų, apsirengusių tautiškais drabužiais. Po to lietuviai padainavo kelias daineles.

Tai buvo pirmas šioje apy- linkėje lietuvių skautų pasi- rodymas Amerikos visuo- menei, bet labai gražus ir prasmingas pasirodymas.

— Skautas

SKAUTŲ REGISTRACIJA

Waterbury, Conn., gyvena būrelis skautininkų-ų, ku- rię ėmėsi iniciatyvos sure- gistruoti lietuvius tremti- nius skautus ir skaites, gy- venančius Conn. valstybėje. Registruoti pradėta birželio mėn. Žinios siunčiamos vyr. sktn. A. Saulaičio adresu: 853 Bank St., Waterbury, Conn.

Kviečiame ir Lietuviškos Knygos Remėjų elles. Metinė duoklė \$5. Gaunsite naują knygą už 7.50. Ra- šykite: Rev. G. A. Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Dr. JOHN R. KROLL
skelbia atidarymą naujo ofiso
OPTOMETRY
randasi ant
721 South Boulevard
Oak Park, Illinois
Valandos pagal sutarimą
VILLAGE 585

Ateitininkų Stovykla

Kiekvienais metais Stu- dentų Ateitininkų Sąjunga Vokietijoje ruošia stovyklą, kurioje būna ideologiniai kursai, daug labai vertingų paskaitų, sporto varžybos, literatūriniai vakarais, me- niniai pasirodymai ir kitos varžybos.

Šiais metais tokia stovyk- la įvyksta ant Bodeno eže- ro kranto, netoli Šveicarijos sienos. Stovykla prasidėjo rugpiūčio 19 d., baigsis rug- piūčio 29 d. Nors Vokietijos universitetuose mažai belikę lietuvių studentų, tačiau ti- kimosi gražaus skaiciaus stovyklautojų. Studentai šį kartą stovyklon kviečia ir moksleivius. Yra užsiregist- ravę 160 stovyklautojų.

Prancūzų karinė valdžia stovyklos reikalams paskyrė gražų viešbutį ant ežero kranto. Nors viešbutis tuš- čias, lovas atsigabeno iš Kirchheimo. Stovyklon at- vyksta 14 paskaitininkų. Iš- kyloms į ežerą gautas gar- laivis.

Rugpiūčio 28 d. stovyklo- je įvyksta ateitininkų meti- nį šventę su iškilmingu po- sėdžiu. Toje šventėje numa- toma turėti daug svečių iš katalikų veiklę tarpo, vys- kupų, profesorių ir vietinių bei užsienio organizacijų at- stovų. Amerikos katalikiš- kos organizacijos ir pavie- niai asmenys sveikinimus gali siųsti šiuo adresu: Dr. P. Kisieliū, Tubingen, Me- lanchtonstr. 18, French Zone, Germany.

Rugsėjo 8 d. Studentų Ateitininkų Sąjungai Vokie- tijoje sukanka 4 metai. Šiuo metu jau vadovauja energin- gas veikėjas Dr. Petras Ki- sieliū, kuris jau vieną kar- tą buvo Sąjungos pirminin- ku Lietuvoje 1943-1944 me- tais ir kuris, pasibaigus sto- vyklai, išvažiuoja į Chicago. Manoma, kad tokia sto- vykla bus paskutinė Vokie- tijoje. — Kazys Ambo

Gaudys Nenorinčius

Mokėli Mokesčių

Kongresas patvarkė, kad būtų pasamdyta 4,250 nau- jų agentų, kurie seks, ar žmonės pilnai sumoka savo mokesčius. Kai jie stos į darbą, mokesčių inspekcijo- je iš viso dirbs 27,000 agen- tų. Dabar griežčiau tikrins mokesčių mokėtojų atsiun- čiamus mokesčio apskaiči- vimus. Stambesnius mokes- čių mokėtojus jau tikrino gana stropiai ir ankščiau. Dabar laukiama, kad dau- giau dėmesio bus atkreipta į tuos, kurių metinės pajā- mos svyruoja tarp \$5,000 ir \$7,000.

Dr. W. Gibaszekas, OD.

AKIŲ SPECIALISTAS

(Kalba lietuviškai)
756 West 35th Street
(Vieš Union Drug)
Tel. YARDS 7-7353 (neatsiliepus)
Sukite Virginia 7-7292

Akių egzaminavi- mo specialistas, iš- rašo tinkamus a- kinių stiklų k l u s .
Pritaiko prie vėdo- gražius, patrauklius akinių rėmus.
Priėmimo valandos: Pirmad., Antr., ir Ketvirtad., nuo 10 v. ry- to iki 5 v. p. p. ir 6 v. iki 9 v. vakaro. Trečiad. ir Penktad. 1 v. iki 3 v. vak. ir Seštad. nuo 10 v. ryto iki 5 val. p. p.
Sitas ofisas 945 W. 31st St.
Priėmimo valandos: Trečiad., Pen- ktad. ir Seštad. nuo 6 val. vak. iki 9 val. vakaro.

Ofiso Tel. YARDS 7-5557
Rez. Tel. REpublic 7-4966

Dr. Frank C. Kwin

(KVEČINSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 W. 47th St.

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet
Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. išky- rus trečiad. ir seštad. vakarais.

Trys tūkstančiai metinių Lietu- viškos Knygos Remėjų gali pasida- ryti lietuviškos kultūros nešėjai pa- saulyje. Ar jau pasiuntėte \$5? Siu- kite šiandien adresu: Rev. G. A. Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Akis

Egzaminuoja

Dr. J. J. Smelana, Jr.

OPTOMETRISTAS

1831 So. Ashland Avenue

VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad.,
Penktad. 9:30 iki 12—1:30
iki 8
Trečiadieniais uždarja
Seštadieniais 9:30 iki 12 — 1:30
iki 5 P. M.

Akių Specialistas

Laikomas Pasitarimui

Canal 6-0523, Platt Bldg.

Akinius Pritaiko

Dr. P. Atkočiūnas

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.

VAL: 10-12 rytė: 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmad., Trečiad. ir Seštadieniais

Valandos: 2-8 popiet

Dr. F. C. Winkunas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 W. Marquette Rd.

Ofiso Tel.: PROspect 6-6446

Rez. Tel.: HEMlock 4-3150

VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet: 6 iki 8 vak.: ir
Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso Tel.: GROvehill 6-1321

Dr. Edward B. Muraskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5452 So. Kedzie Ave.

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 1:00 iki 4:00 ir
nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.
Seštad., nuo 2:00 iki 4:00 val.
Trečiadieniais — pagal sutartimą.

Residen. Tel.: HEMlock 4-5532

Ofiso Tel. YARDS 7-5921

Resid. Tel. DANube 6-1126

Dr. I. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ATIDARĖ OFISĄ ADRESU:

756 W. 35TH STREET

Ofiso val.: nuo 1-3 ir 6:30—8 val.

Antradieniais ligonius priima tiksliai

is anksto susitarus

Jei neatsiliepa šie telefonai, suklikt:

KENwood 6-5107; VINcennes 6-3900

Ofiso tel. Virginia 7-8886

DR. AL. RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus

Norėdami ką nors parduoti, pirkti, išmainyti, surasti — pasi- naudokite „Draugo“ Classified sky- riumi. Skelbimai ne daug teikai- nuoja, o gaunami rezultatai kuop- ukuais. Tūkstančiai asmenų y- ra gavę patenkintimi per šį mūsų skyrį. Pasiųsukite ir jūs!

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel.: Virginia 7-6583

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.

Trečiadieniais ir Seštadieniais ofisą

yra uždarytas.

Seštad. tik nuo 1—2 val. popiet.

REZIDENCIJA

8241 West 66th Place

REpublic 7-7868

Tel. Canal 6-0257

Rez. Tel. PROspect 6-6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted St.

Residen. Tel.: 6600 S. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.

6 iki 9 val. vakara.

Jei neatsiliepa viršminėti telefonai

Sukiti: Midway 2-0601

Dr. Strikol

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Ave., Chicago

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakara.

Sekm. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787

Namų Telefonas: PROspect 6-1930

Jei neatsiliepa viršminėti telefonai

Sukiti: Midway 2-0601

„Draugas“ — tai jūsų laikraštis, todėl visur ir vi- saip remkite jį.

Platinkite Katalikų Spaudą

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Avenue

(Antras aukštas)

Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554

Jei neatsiliepa šaukite—

Res. Tel.: Midway 3-2886

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

Emerg.: Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGA

4146 Archer Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. LAfayette 3-3210

Val.: pirm., antrad., ketv., 12—2:30

ir 6—9 vak., penkt. ir seštad. 2—2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILLINOIS

Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antrad. ir ketv. 2-5 v.v.

trečiad., penkt. ir seštad. 2-5 v.v.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., Tel. Virginia 7-6640; 7-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society, Member of the Catholic Press Ass'n	Kitur Jungt. Valstyb. ir Kanadoje: Metams \$7.00 Pusl Metu \$4.00
Subscription Rates: \$7.00 per year outside of Chicago; \$8.00 per year in Chicago & Cicero; \$7.00 per year in Canada Foreign \$10.00 per year.	Užsienioose: Metams \$10.00 Pusl Metu \$5.00 Pinigus reikia siųsti Pasto Money Orderiu su užsakymais.
Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą: Metams \$8.00 Pusl Metu \$4.50	SKELBKITEŠ DIEN. "DRAUGE"

Karo Pavojai Balkanuose

STALINO-TITO SANTYKIŲ ASTREJIMAS

Prieš keletą dienų šioje vietoje mūsų buvo rašyta, kad Stalino-Tito santykių įtempimas Balkanus padaro parako statinę.

Šiomis dienomis tie santykiai dar labiau paastrėjo. Tiek paastrėjo, kad jau atvirai yra kalbama apie ginkluotą konfliktą. Europos diplomatinėse sferose spėjama, ką darytų Jungtinės Amerikos Valstybės, jei Sovietų Rusijos kariuomenė įsiveržtų į Jugoslaviją su tikslu maršalą Tito nuversti.

Nors nieks tikrai šiandien dar negali pasakyti, koks bus sekantis Maskvos žygis, tačiau Stalino nusistatymas versti iš Jugoslavijos "sosto" Tito tikrai nepasikeis. To Stalinas pradėjo siekti jau prieš keliolika mėnesių. Jis kurstė prieš Tito jugoslavų komunistus, jis ten siuntė su speciale "misija" savo agentus, jis bandė Jugoslaviją ekonominiškai pakludyti.

Maskva Tito jau nebelaiko komunistų partijos nariu ir jį viešai vadina fašistu. Tai Tito labai užgauna. Užgauna ir jo pasekėjus, kurių jis šiandien turi ne tik Jugoslavijoje, bet ir kitur. Nereikia užmiršti dar ir to, kad Jugoslavijos pasieniais jau yra įvykę ir apsišaudymų su raudonarmiečių (rusų) vadovaujamomis gaujomis.

TITO GALVOS PAREIKALAVUS

Dabar gi atvirai kalbama, kad Stalinas yra pareikalavęs Tito galvos. Jisai įsakęs savo agentams jį likviduoti. Jei jiems tai nepavyks, kas bus toliau?

Didžiosios Britanijos spauda tvirtina, kad paskutinis Stalino įsakymas likviduoti Tito, skamba tokiu karo grąsinimu, kokio nebuvo nuo 1939 metų. Britų vyriausybės pareigūnai bando tai švelninti, sakydami, kad Maskvos grąsinimas yra vedamojo nervų karo dalis.

Tačiau netenka praleisti nepastebėjus visų kitų aplinkybių.

Šiuo metu Jungtinių Valstybių vyriausybė yra užsimojusi duoti stiprią paramą Jugoslavijai. Netrukus ji gali gauti stambią paskolą iš Pasaulio Banko. Tai po pusmečio labai žymiai sustiprintų Tito poziciją. Tuo būdu Stalinui yra didelis išrokavimas imtis visų galimų priemonių Tito dabar tuoj likviduoti.

PASTOJA KELIĄ MASKVOS IMPERIALIZMUI

Jei jo nelikviduoti, reikėtų sudaryti precedentą kitų kraštų komunistams. Mat, Tito stiprėjimas galėtų paskatinti net Kinijos komunistus veikti atskirai, nepasiduodant Maskvos globai arba, teisingiau, iš jos ištrūkstiant. Toksai pasireiškimas pakirstų sparnus rusiškąjo bolševizmo imperialistiniams siekimams Azijoje.

Nereikia išleisti iš galvos ir kito dalyko. Tito stiprėjimas pakerta Maskvos pastatytą diktatorių autoritetą visose satelininėse valstybėse. Patys komunistai drąsiau kovotų prieš užmestą jiems Stalino diktatūrą ir politiką.

VOKIEČIŲ KOMUNISTŲ SUSISKALDYMO REIKŠMĖ

Vokietijos komunistų partija, mat, jau suskilo. Gausinga jos dalis atsisakė klausyti Stalino. Daug komunistų visai pasitraukė iš Stalinui vergaujančios partijos ir atskirai susiorganizavo, iškeliant visai teisingą ir aktualų šūkį: "kovoti imperialistinį bolševizmą". Atskilusieji nuo Maskvos kontroliuojamos vokiečių komunistų partijos nedviprasmiškai pareiškia: "Sovietų Rusijos imperializmas yra didžiausia apgavystė. Mes atmetame bet kokius diktatūros planus, kuriuos norima primesti gyventojams." Reikšminga, kad atskilėliai pasveikino Tito, kas Maskvą dar labiau jersino.

Ir, be abejo, šioji "titoizmo" liga plis. Ji daug Stalinui pavojingesnė, negu "trockizmas".

Atsižvelgiant į tas visas aplinkybes, tenka laukti Maskvos skubių ir efektingų žygių Titui ir jo pasekėjams likviduoti.

Ir jei šitokiems dalykams vykstant Maskva pasitenkintų tik savo pikto liežuvio parodymu Titui, ji tuo pademonstruotų savo bejėgiškumą ir visokeriopą bankrotą.

Visi kaip vienas už Lietuvos Nepriklausomybę!

Pasaulio Taikos Reikalai

PREZIDENTO KALBOS IŠKLAUSIUS

Prezidento Trumano kalba, pasakyta karo veteranams Miami, Fla., turi gerų dėmesio vertų punktų.

Prezidentas, atpasakojęs žmonių viltis, sukeltas po antrojo pasaulio karo, atstatyti pasaulio teisingą ir pastovią taiką, labai aiškiai pasako, kad tuos užsimojimus sutrukdė komunistai. Jis kalbėjo:

"Vienas nuduotas atsakymas šiam žmonijos reikalavimui yra siūlomas organizuotojo komunizmo. Bet tasai atsakymas yra klaidingas. Komunizmas sakosi patenkinti visuotiną geresnio gyvenimo reikalavimą. Bet, faktinai, klaidingais pažadais jis vilioja žmones atgal į tiraniją ir vergiją — kaskart daugiau ir daugiau žmonių viso pasaulio kraštuose tą faktą sužino."

Toliau Prezidentas pakartojo demokratijų planą pasaulio taikai. Tasai planas yra pagrįstas savanorių laisvų tautų bendradarbiavimu pakelti medžiaginę visų žmonių gerovę ir visiems užtikrinti keturias laisves.

AMERIKOS PASTANGOS

Jungtinės Valstybės daug ką aukoja pasaulio taikai atstatyti. Palyginti trumpu laiku jau daug kas padaryta. Tuose užsimojimuose Amerika ne viena. Daug tautų su ja kooperuoja ir, Prezidentas yra įsitikinęs, kad bendromis jėgomis tikslas bus pasiektas. Jisai pastebi, kad Turkija ir Graikija jau išgelbėtos iš komunizmo ir kad Šiaurės Atlanto Saugumo Pakto pagalba visą Europą pavyks apsaugoti nuo komunizmo. Į tai atsižvelgdamas, Prezidentas prašo skirti pakankamai lėšų "paktinėms" valstybėms apginkluoti. Prie to jisai jungia pagalbą Filipinams, Korejai, Graikijai ir Turkijai.

Vienu žodžiu, Prezidentas savo kalboje iškėlė labai aktualius tarptautinius klausimus, kuriais visi domisi ir kurie visiems labai rūpi. Reikia manyti, kad ji paveiks ir kongreso narius, kurie stipriau turėtų paremti vyriausybės vedamą pasaulio taikos atstatymo politiką.

Mūsų Vargonininkai

Šiandien yra susirinkę į savo metinį seimą Amerikos lietuviai katalikai vargonininkai. Jų seimas įvyksta šv. Petro ir Povilo par. salėj, Kenosha, Wisc.

Berods, nereikia daug rašyti apie tai, kaip svarbų vaidmenį mūsų religiniame, tautiniame ir, apskritai, kultūriname lietuvių gyvenime yra suvaidinę vargonininkai savo asmenine veikla ir su savo vadovaujamais choralais. Jie yra daug ir garbingai prisidėję prie išlaikymo mūsų tarpe kiek religinių, tiek tautinių brangių. Lietuvių visuomenė jiems yra dėkinga už tai.

Žvilgiant į lietuvių ateitį Amerikoje, reikia pastebėti, kad ir čia vargonininkai galės suvaidinti stambų vaidmenį. Ir suvaidins. Tik reikia stipriau ir nuoširdiau jų pastangas paremti, reikia jų gyvenimo ir darbo sąlygas pagerinti.

Su pasitenkinimu tenka konstatuoti faktą, kad Amerikos lietuvių vargonininkų eilės pasipildė naujomis, stipriomis muzikų jėgomis, atvykstančiomis iš Europos. Linkėtina toms jėgoms įsijungti į Lietuvių R. K. Vargonininkų Sąjungą ir per ją į svarbių kultūros darbų, kuris taip reikalingas ir religijai ir tautybei stiprinti.

Vargonininkų Sąjungos seimui linkime geriausio pasisekimo.

APŽVALGA

Plačiai Garsinamas Lietuvos Vardas

Ir Portland, Oregon, dienraštis "Oregonian" idėjo (rugpjūčio 17 d. laidon) Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumą, kuris rugp. 12 d. buvo įteiktas valstybės sekretoriui p. Dean Achesonui. Šio memorandumo kopiją Portlando dienraščiui pasiuntė plačiai žinomas žurnalistas Wallace R. Deuel, kuris yra Chicago Daily News Foreign Service biuro Vašingtone atstovas. Pažymėtina, kad p. Deuel, kaip jis pats pasisakė jį aplankiusius ALT pirm. ir sekr., prieš antrąjį pasaulio karą lankęsis Lietuvoje ir ja buvęs susižavėjęs.

"The Oregonian" iškarpa mums prisiuntė prof. VI. Juodeika, pridėdamas tokią pastabą:

"Malonu matyti, kad ALT memorandumai jau pradeda patekti į platesnę Amerikos spaudą. Tai simptomingas reiškinys".

"The Marian"

Po dviejų mėnesių atostogų, išėjo iš spaudos "The Marian" š. m. rugsėjo mėnesio laida, pilna gražių straipsnių iš lituanistikos ir taip pat žinių iš lietuvių gyvenimo.

Kaip žinoma, "The Marian" yra mėnesinis anglų kalba lietuvių žurnalas, kurį leidžia Tėvai Marijonai ir redaguoja kun. Petras Cinikas, M. I. C. Žurnalo adresas: 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

LOGIŠKOS IŠVADOS

VL. VIJEIKIS

Pruseikov nutarė pasvarstyti, kaip žiūrėti į „dipukus“, ir jiems pašventė visą savo straipsnį. Kaip žiūrėti į „dipukus“? Ogi kaip į savo brolius, nes jų tarpe yra ir tavo sesuo.

Pruseikov sako: „Per 14 metų Lietuvos siautė smetoninė propaganda. Ji sugadino didelį skaičių žmonių. Per 14 metų skiepyta fašizmas. Po to beveik 4 metai hitlerinės propagandos. Iš viso 18 metų. Tas negalėjo nepalikti karčių nuosėdų“.

Rusijoje vien tik Romanovų dinastija išsilaikė 300 metų. Irgi skleidė propagandą. Tai reiškia, kad visi rusai yra monarchistai. Ačiū už pareiškimą, tovaršč Pruseikov! Aš dar maniau, kad Rusijoje yra bent milijonas bolševikų. Bet jeigu Lietuvoje propaganda per 18 metų sugadino žmones ir pavertė juos fašistais, tai kelių šimtų metų carinė propaganda tikrai galėjo visus rusus paversti monarchistais. Dar kartą ačiū! O tas Stalinas dar meluoja, kad pas jį net opozicijos nėra. Nonsense, žioplai tvirtinimas (kaip Pruseikov sako).

Toliau rašo: „Tautos pagrindas, viltis ir ateitis yra Tarybų Lietuvos lietuviai. Ten viskas lietuviška, net ir Vilnius lietuviška“. Ir čia yra tiesos. Kas gi kada nors sakė, kad Lietuvos lietuviai nėra tautos pagrindas? Čia jokių ginčų negali būti. Ten miškuose kaunasi partizanai, ten lietuviai dantis sukančė neša sunkų rusiškos vergovės jungą ir laukia, kada galės nusikabinti tarbą ir kada Lietuva bus ne tarbų Lietuva, bet tikra nepriklausoma Lietuva. Tada ir daugelis „dipukų“ grįš namo. O šiandien nei jie, nei tovaršč Pruseikov negali ten nuvykti ir bent žvilgtelėti į tą didelį progresą, kurio atsiekė visagalingi bolševikų partija. Ji tokia galinga, kad net ruskių ministerius ir kolonizatorius maskolius Pruseikov akyse pavertė lietuviais.

Sako: „Naujų imigrantų eilės labai daug intelligentų, profesionalų. Jų tarpe yra daug tokių, kurie įsikalbėjo, kad jie yra žemės druska“. Ta druska atrodo pateko Pruseikov į akį ir ėda, kad jis taip raitosi, kasosi ir nerimsta. Druska mat toks daiktas, kuris kur reikia gerai padaro, o užpilk kitur... Ėda. Mūsų senoliai, sako, zuikius gaudydavo druskos ant uodegos užpildami. Atrodo, kad ir stalinukams ji netinka.

Sutaupė

Šykštus skotas atvykęs į Ameriką panorą pasiųsti telegramą. Jisai sužinojo, kad už savo parašą telegramoje nereikia mokėti. Taigi, nuėjęs prie langelio ir sako tarnautojui paduodamas popierių:

— Tamsta tikriausiai juokies iš to, bet aš esu indėnas, ir mano vardas yra toks keistas: „Dejanegrįšupriešpenkioliktašavovyras“.

SKELBKITEŠ "DRAUGE"

JURGIS JANKUS

NAKTIS ANT MORŲ

"PATRIJOS" LAIDINYS, LAIMEJES SVIETIMO VALDYBOS PREMIJĄ

(Tęsinys)

Tuoj vieno rankose atsirado pistoletas. Turėjau pakelti rankas, apieškojo kišenes, paėmė dokumentus ir liepė eiti. Prie durų stovėjo vežimas. Pirmoji mintis buvo šokti nuo priegonkio ir nerti į tamsą, bet užpakaly jutau beveik į nugarą įremtą pistoletą. Ir dabar tikiu, kad būčiau pabėgęs, gal kiek sužeistas, bet kvailas jausmas apima, kai žinai, kad nebėgdamas mirtį tikrai tolyn nustumsi.

Susėdom. Aš, vienas milicininkas, du enkavedistai ir vežikas. Ir važiuom ne plentu, bet tiesiai per mišką kastiniu.

— Būk protingas ir nemėgink bėgti, — lietuviškai pasakė milicininkas. — Dėl manęs, gali, bet juodu sėdi su paruoštais rankose. Iš karto užmuš.

Kelias buvo sušalęs, grubus ir ratai per gruodus šokinėjo ir suposi. Ėmė baimė, kad kuris iš netyčių neišsautų. Kol privažiuome kastinį, tikrai galėjo būti dešimt valanda. Netoli miško tamsus šešėlis pasuko iš kelio ir nuėjo į laukus, o gal man akys taip pasirodė, bet aš pagalvoju apie Pepalį, ir taip begalo liūdna pasidarė. Bet jeigu jis neišeitų ir manęs lauktų. Ar baltkėnis nevažiuos mokyklos kirsti?

Nuo ratų skambėjo ir kelias ir miškas, ir aš veltui akis išplėtęs dairiausi į šalis: niekur jokio šešėlio nemačiau.

Nusivežę į apskritį, uždarė tamsiam rūsy ir dvi dienas išlaikė. Trečią naktį pasikvietė aukštyn.

Vėl ėmė rašyti anketa, paskum staiga sustojo vidury ir paklausė: ar tikrai atsimeni, ką sakai. Kaip tik buvau pasakęs, kad baigęs mokslą dirbau pas tėvus.

— Atsimenu, — pasakiau.

— Tikrai?

Pamėginau nusišypsoti.

— Bet ar tikrai?

— Jeigu netikite, pasakyta, kur gimiau, galite patikrinti.

— Patikrinom, — užpakaly išgirdau girdėtą balsą.

Pasukau galvą ir pamačiau stovintį baltkėnį. Jis buvo apsisivikęs tamsiai pilku švarkeliu, apsimovęs labai šviesiomis kelnėmis ir apsiavęs gerai išblizgintais batais. Žiūrėjau į kelnės ir pagalvoju, kad jų priekis ne sykį buvo kruvinas.

— Patikrinom, ponas kapitone, — pakartojo ir drožė kumštį į veidą.

Smūgis buvo toks stiprus ir netikėtas, kad pasvirau ir susigriebiau už kėdės.

— Dabar tu pasakysi viską ir tuoj.

Ir vėl smūgis į veidą. Kai jam užteko, atnešė dubenį vandens, liepė nusiplauti, padėjo lapą popieriaus ir liepė surašyti visus kontrevoliucionierius, kuriems čia atvykau vadovauti ir vadus, iš kurių gaunu įsakymus ir veikimo direktyvas.

— Matai, kad mes viską žinom. Jie visi taip pat gražiai paimti kaip ir tu, ir jie viską jau pasakė.

Aš nusijuokiau. Tą sykį tikrai.

— Kaip jūs galite suimti to, ko visai nėra, — pasakiau.

— Rašyk!

— Ne, rašyti neturiu ko. Bet pasakyti galiu...

— Sakyk!

— Taigi pasakyti galiu, kodėl į tą apylinkę atvykau. Ir visiškai atvirai. Nieko nepridėdamas ir neatimdamas.

Juodu sukluso. Anketa rašęs enkavedistas paslėmė į ranką kotelį, o baltkėlinis pasidėjo koją ant kėdės ir parėmė smakrą ant rankos. Jo kelnės vėl buvo aptiškusios smulkiais kraujo lašeliais. „Vėl Blažaitienė galės papasakoti, kad baltkėlinis turėjo darbo, tik vargu ar galės atspėti, kieno tas kraujas“, pagalvoju, o garsiai pasakiau:

— Atėjau pasislėpti nuo jūsų. Nuo sugyvuėjusių žmonių, kurie atėjo žmogaus sunaikinti, gyvenimą paversti į griuvėsius.

Ar daugiau ką pasakiau nebeatsimenu. Kalbėdamas buvau nusisukęs į stalą, ir tuo tarpu baltkėlinis turbūt smogė su kuo kietu į galvą. Kai atsigavau, gulėjau rūsy, ir kelias dienas manęs nelietė. Paskum prasidėjo ilgas ir baisus kankinimas, bet rudojo baltkėlinio matyti nebeteko.

(Pabaiga)

KAIP TAS ŽVERIS UZAUGA

MOKSLAS MENAS LITERATURA

Žymiausias Vargonų Virtuozas

Zenonas Nomeika

PROF. VYTAUTAS BACEVICIUS

Lietuvių kolonijos Amerikoje gali didžiuotis nauju asmeniniu, neseniai atvykusiu į Ameriką. Tai — Zenonas Nomeika, kuris yra pripažintas visoj Europoje žymiausias Lietuvos vargonų virtuozas.

Sis jaunas ir gražus vyras, bent kiek panašus į Chopiną, atsižymi didele inteligencija ir asmens iniciatyva.

Jo būdas temperamentingas, visuomet pilnas užsimonimų. Jo dvasia — kovos dvasia!

Viena pagrindinių sąlygų talentingam artistui yra individualizmas, kuris leidžia jam pasireikšti originaliai, apsieinant be kopijavimo kitų artistų interpretacijos.

Ši sąlyga duoda artistui galimybę įsigyti nuosavą stilių.

Mūsų Nomeika yra savininkas savo interpretacinio stiliaus ir tuom jis yra didelis.

Aukštas Išsimokslinimas
Kad būti artistu „su veidu“ neužtenka talento. Tam reikia dar labai gero artistinio pasiruošimo. Nei vienas mūsų vargonininkų nėra taip puikiai išsimokslinęs, kaip tas jaunas ir ambicingas Nomeika.

Jis gimęs 1911 m. kovo 28 d. Pėdžių kaime, Kėdainių apskrityje.

Jo visa šeima muzikališka.

Zenonas pradėjo mokintis muzikos pas tėvą, kuris pasirodė tokiu nepaprastu pedagogu, o sūnus tokiu genijališku mokiniu, kad būdamas 12 metų Zenonas jau savarankiškai vargoninkavo Truskavos parapijoje.

Nomeika, svajodamas iš jaunų dienų apie didelę artisto karjerą, stojo po kurio laiko į Naujajio populiarus vargonininkų kursą.

Kauno Konservatorijoj
Baigęs kursus 1925 m. jis pasuko studijuoti į Kauno Valstybės Konservatoriją, į prof. Naujajio vargonų klasę.

Cia jis turėjo progos išsi-tobulinti ir teoretiškai, lankydamas teorijos, harmonijos, kontrapunkto, fugos, istorijos ir chorvedžių klases. Be to, jis studijavo fortepijoną pas Laumianskienę, Dvarioną ir aukštąjį kursą pas prof. Ružickį.

Jis suprato, kad svarbiausia sąlyga tapti geru vargonų virtuozu yra gera technika. Todėl jis ir tapo puikiu pianistu.

Nuo 1927 m. Nomeika jau koncertuoja kaip vargonų ir piano virtuozas.

Baigęs Kauno Konservatoriją 1929 m. Nomeika gautas švietimo Ministerijos stipendiją specializuotis vargonų srityje.

Paryžiuje

Jis pasirinko Paryžių ir neapsiriko, nes, matyt, gimes po laiminga žvaigžde, jis buvo priimtas studijoms pas žymiausia visam pasauliui vargonų virtuozą Marcel

Duprę, garsų savo puikiais koncertais ir Amerikoje.

Tuo metu aš, būdamas su koncertais Paryžiuje, nuvežiau Nomeiką pas tą garsų Marcel Duprę ir jo puikų palocių su milžiniškais vargonais.

Duprė iš karto įvertino Zenono talentą ir po įvykusių egzaminų jis pats jam pademonstravo ant vargonų gerą improvizaciją.

Malonusis Duprė priėmė jį į savo klasę Ecole Normale de Musique.

1936 m. Nomeika baigia šią garsiąją Paryžiaus konservatoriją ir pradeda koncertinę karjerą.

Koncertai Lietuvoje

Grižęs į Lietuvą jis duoda vargonų rečitalius Jėzuitų bažnyčioje Kaune.

Vėliau Kauno Igulos bažnyčioje, Panevėžio katedroje, Kauno konservatorijos salėje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Vilniuje.

Jis atkreipia į save visuomenės ir švietimo Ministerijos dėmesį, jau nuo pirmo rečitalio Jėzuitų bažnyčioje, kuri kaip tik buvo įsigijus naujus didelius, elektrinius vargonus iš Vokietijos.

Nomeika pasirodė kaip artistas tarptautinio masto. Technika puiki. Spalvingumas ir dinamika — tiesiog tobuli.

Profesorius

Individualizmo dėka jo atlikimas buvo taip gilus ir taip ekspresingas, kad atliktų kompozitorių dvasia apgaubė visus klausytojus, verčiant juos verkti iš susijaudinimo. Buvo tai masinis hipnozės. Jautėsi, kad tai tikras Marcel Duprė mokiny-s.

Švietimo Ministerija, su-prasdama turinti reikala su dideliu artistu, pakvietė jį mokytojauti Klaipėdos konservatorijoj, o vėliau Šiauliuose ir pagaliau Vilniaus Valstybės konservatorijoj.

Karo audra išstūmė Nomeiką į Vokietiją, kur jis dirbo kurį laiką fizinių darbų Oels miestelyje, po 12 val. ir parą.

Koncertai Vokietijoj ir Amerikoje

Energingas ir ambicingas Nomeika netrukus pradėjo koncertuoti Vokietijoj. Tų koncertų jis turėjo begales.

Pagaliau Zenonas nutarė atvykti į Ameriką su savo šeima. Jis yra vedęs Janiną Zubraitę, turi dukrelę Kristiną-Zivilę.

Zenonas Nomeika dabar vargoninkauja šv. Stanislavo parapijoje Rochester, N. Y.

New Yorko katedroj ir eilė kitų bažnyčių yra rengiami vargonų koncertai su apmokamu įėjimu (taip kaip Europoj).

Aš siūlau lietuvių klebonams pasinaudoti Nomeikos talentu, surengiant jam visos Amerikos vargonų koncertus lietuvių bažnyčių nau-dai ir skiriant tam tikrą procentą šiam tremtiniui-artistui už jo darbą.

Kadangi kiekvienas para-

Kazys Bradūnas

ANNO DOMINI...

Sutryptą kraugerio kapą
Dengia laukų varputys,
Žemė dainuoja ir šneka,
Dirvą bučiuoja pietys.

Kūdikio ausys negirdi
Vardo žmogaus pabaisos, —
Krinta į mažąją širdį
Tyras lašelis rasos.

Krinta žiedai tartum sniegas,
O pro žagres, pro tinklus
Vaikšto dvasia tų, kur miega,
Rankoj suspaudę kinklus.

Tų, kurie mirė šventaisiais
Laisvės kovų svaiguly.
Minint juos, kraujas užkaista,
Ir jau nurimt negali...

O, kokia amžių pilnybė!
Kokia ten dainių giesmė!
Šiandien jūs — mano gyvybė,
Šiandien jūs — darbo prasmė.

NAUJŲ KNYGŲ APŽVALGA

Rašo DR. J. PRUNSKIS

Brazdžionis, Per pasaulį
keliauja žmogus, išleido
„Lux“, spaudė Fellbach, 1949 m., pusl. 449.

Mūsų didžiojo poeto, premijoms apvainikuotojo Bernardo Brazdžionio savotiška eilėraščių antologija. Tai jau trečioji laida: pirmosios dvi buvo išleistos Kaune 1943-4 metais, o šis — tik neseniai, tremtyje.

Cia sudėti rinkiniai eilėraščių iš poeto ankstybųjų leidinių: „Baltosios dienos“, „Zenklai ir stebuklai“, „Krintančios žvaigždės“, „Svetimi kalnai“, „Siaurės pašvaistė“. Geriausių didžiojo autoriaus kūrinių rinkinys privestas iki 1945 metų imtinai. Iš žangos matyti, kad autorius turi paruošęs spaudai dar vieną rinkinį — „Vidudienio sodai“, bet tas rinkinys dar tebėra rankraštyje ir tos kūrybos pavyzdžiai neimti į šį leidinį.

Brazdžionis mums tuo mielas, kad jo kūryboje ir darni forma, ir sava, nuoširdžiai lietuviška, giliai krikščioniška mintis. Mes tik galime kartoti: „Tepasiekia ši knyga poezijos mylėtojus ir telydi iki tėvynės žemės, nešdama paguodą, keldama viltį ir ugdydama tikėjimą žmogaus širdies ir gimtosios žemės prisikėlimui“.

pijietis, be abejo, norėtų išgirsti žymiausia Lietuvos vargonininką, tai netenka abejoti, kad bažnytnių koncertų rengimo idėja yra gera ir visapusiškai naudinga. Artistui reikia duoti pasi-reikšti, žmonėms reikia pasiklausyti dieviško instrumento garsų, o bažnyčioms reikia naujų įplaukų, turint galvoj jų didesnę išlaidą ir dažnus deficitus bei kunigų pasišventimą.

Užinterpsuotiesiems kuni-gams paduodu Zenono Nomeikos adresą: 1135 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y.

Tikėdamasis, kad Zenonas Nomeika bus įvertintas ir palankiai priimtas kaip pirmutinis vargonų virtuozas mūsų kolonijose, linkiu jam ir jo šeimai, lietuvių muzikų vardu, daug laimės šioj šaly.

Living In Freedom, A sketch of Independent Lithuanian's Achievements, published by Lithuanian Information Service, spausdinta Augsburg, Vokietijoj, 1949 m., pusl. 95.

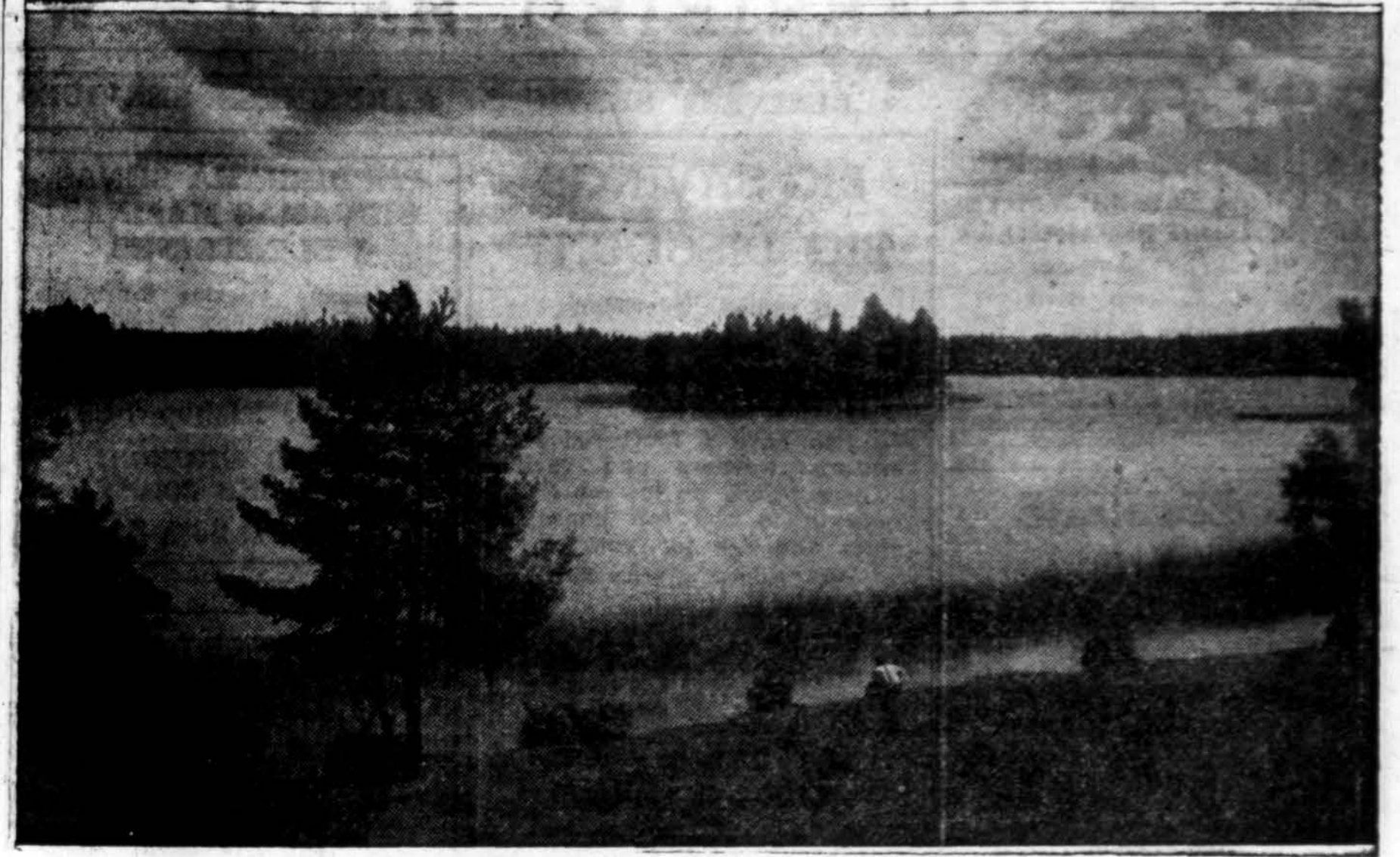
Informacinis leidinys apie Lietuvą, pradedamas pasikalbėjimu su VLIK-o pirminku prel. Krupavičiumi, kur reiškiamos viltys į Lietuvos prisikėlimą. Toliau — įdomus straipsnis apie lietuvių tautos kovų prasmę istorijos bėgyje, duodama bendroji lietuvių kultūrinė apžvalga, toliau atskirai rašoma apie Lietuvos muziką, apie mūsų didįjį dailininką Čiurlionį, apie Lietuvos meną, kaip sintezę tautinių ir europinių motyvų, apie lietuvių literatūrą, liaudies kūrybą, lietuvių tautos dvasią, apie Lietuvos ūkį, jo vietą tarptautinėje prekyboje, min. Sidzikausko pareiškimas apie Lietuvos ateitį, pagaliau — šiaip įdomūs faktai apie lietuvių tautos laimėjimus.

Veikalas sukurtas įvairių rinkinių autorių: Krupavičiaus, Ivinskio, Maceinos, Kučiūno, Ranničio, Gri-viltį, Naujokaičio, Balio, Girmiaus, Gaidžiūno, Paže-meckos, Kriščiūno, Sidzikausko, papuoštas gausiomis Lietuvos dailininkų paveikslių reprodukcijomis.

Reikėtų šio vertingo veikalo didesnius kiekius turėti Amerikoje ir paskleisti tarp čia augusio lietuvių jaunimo ir tarp įtakingesnių svetimtaučių.

Vinc Ramons, Krustis, Arvida Selzemnieka Appads, Vokietija, 1949 m., pusl. 160.

Džiugu matyti gražų lietuvių-latvių kultūrinio bendradarbiavimo vaisių: tai vertimas V. Ramono veikalo „Kryžiai“ į latvių kalbą. Šis romanas, kaip žinome, 1947 metais gavo BALF-o premiją. Lietuvių kalboje jo jau išėjo dvi laidos: iš antro-sios laidos jį ir išvertė į latvių kalbą Emils Skujenieks. Šiuo tarpu išleista tik pirmoji vertimo dalis.

EZERINGOJE LIETUVOS DALYJE

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS REIKALU

V. LIULEVICIUS

Neseniai „Drauge“ (Nr. 173) buvo žinutė, kad She-nandoah, Pa., šv. Jurgio pa-rapijos klebonas kun. I. A. Karalius paskyrė 500 dole-rių premiją tam, kas para-šys rimtą Amerikos Lietu-vių Istoriją. Ta proga nori-ma pasidalyti mintimis, ku-rios kilo tą reikalą besvars-tant.

Pirmu pažvelgimu daly-kas atrodo labai puikiai. Premija skiriama 500 dole-rių ir pageidaujama, kad veikalas būtų 500 puslapių. Vadinasi, puikus dalykas! Po dolerį už puslapį! Didelės pajamos ir didelis kultūri-nis darbas!

Šaltiniai

Tik kai pradėti galvoti apie šaltinius, kuriais re-miantis turėtų rašyti, tada ir iškyla visa realybė.

Premijos skyrėjo pareikš-tas pageidavimas, kad mi-nėta istorija būtų rimta. O rimtą istoriją galima para-šyti tik turint po ranka rim-tus šaltinius. Taigi, iškyla reikalas pirmiau surinkti visias žinias apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir veiklą, pav., parapijų, mokyklų, draugijų, spaudos ir t.t. is-torinės apžvalgas, moky-tų asmenų — kaip jie pasiekė mokslą, aukštas vietas tu-rinčių — kaip jie įsijokė, biznierių — kaip jie įsai-sidarė, namų savininkų — kaip jie juos įsigijo ir t.t. ir t.t. Toje istorijoje turėtų būti atvaizduoti Lietuvos berniškų ir mergelių, kurie čia atsidūrė ir daug privargę dabar važinėja automobiliu, turi namus ar kitokį didelį turta.

Didelis Darbas

Būtinai reikės surinkti vi-sas žinias, ką Amerikos lie-tuviai nuveikė kovoje už Lietuvos laisvę, kiek buvo atvykusių čia aukų rinkėjų ir kiek dolerių surinko ir t.t. ir t.t. Be minėtų daviniių is-torija bus menkavertė, nes ji bus parašyta iš lubų im-tais daviniais.

Taigi jau vien paruošia-masis darbas yra didelis, nes reikės vesti didelį susiraši-nėjimą, lankyti ir studijuoti didesnius archyvus ir mu-ziejus. Tad šios istorijos ra-šymas, labai atsidėjus dir-bant, užtruks metus.

Bendromis Pastangomis

Dabar jau galima kažbėti ir apie pinigų. Tą darbą ge-riausiai galėtų atlikti tam pasiruošęs asmuo. O toks as-muo, kaip ir kiekvienas ki-tas, dirba kuriame nors fa-brike gaudamas apie 200

dol. per mėnesį. Iš to fabriko galima jį išimti tik pasiū-lant atitinkamą sumą. Tai-gi, metams jau reiktų 2400 dol. Kelionėms lankyti ar-chyvus ir muziejus bei su-sirašinėjimo ir nurašinėjimo išlaidoms reikės gal kita tiek. Tad ir turime sumą sie-kiančią 5,000 dolerių. Be tos sumos, atrodo, to darbo ne-pavyks padaryti. Tam rei-kalui reiktų sudaryti specia-lų fondą, kad ir Lietuvių Ka-talikių Spaudos Draugijos rėmuose. Kleb. kun. I. A. Ka-račiaus skirtą premiją lai-kyti to fondo pradine suma. Jo aukštas to reikalo supra-timas bus pavyzdžiu kitiems. Būsimosios Amerikos Lie-tuvių Istorijos istorijoje kun. I. A. Karaliaus pavardė susilauks garbingos vietos.

Reikia pabaigoje prisimin-ti, kad minėta istorija galė-tų būti parašyta ir kolek-tyvinii būdu. Pakviestas re-daktorius sudaro smulkų pla-ną ir pakviečia bendradar-bius. Žinoma, bendradarbiai turėtų būti gerai pažįstas sritis, apie kurias turės ra-šyti, prieina prie šaltinių ir pan. Šis būdas būtų net rea-lesnis, todėl galima būtų drįsti ir rekomenduoti jį. Mat šiuo būdu galėtų prisidėti ir dirbą fabrikuose. Tik reikia pastebėti, kad ir šiuo būdu rašant išlaidos labai žymiai nepamažėtų.

Kad minėta istorija reikia rašyti ir kad atėjo laikas ra-šyti, manau aišku visiems, tad tas klausimas čia visai ir nesvarstomas.

— Marija Lemešytė ir Algimantas Dikinis, buvę Vilniaus „Vaidylos“ teatro artistai, iš Anglijos persi-kėlė į Toronto, Kanadoj.

TARP RAŠTO, MENO IR MOKSLO ŽMONIŲ

* Grafikas V. K. Jonynas, dabar gyvenąs Vokietijoj, prancūzų zonoj, su šeima nutarė persikelti tolimes-niam gyvenimui į Paryžių.

* Paulius Jurkus, meno žurnalo „Aidai“ (Vokietijoj) redaktorius, nors turi do-kumentus į JAV, bet kiek sąlygos leis, dirbs kūrybos darbą Vokietijoj.

* Solistė Juzė Augaitytė, gerų Amerikos lietuvių pri-glausta Philadelphiaj, dar niekur nedirba.

* Vytautas Alantas, rašy-tojas, dramaturgas ir žur-nalistas, dirba automobilių fabrike Detroitė.

* Bernardas Brazdžionis, poetas, išsisi pas savo gim-i-nes New Yorke.

* Algirdas Gustaitis, rašy-tojas ir žurnalistas, dirba lepykloj Philadelphiaj.

* Fabijonas Neveravičius, rašytojas, įsikuria Anglijo-j.

* Albertas Tarulis, žurna-listas, profesoriauja Pitts-burghė, Pa.

* Rašytojas Alfonsas Šeš-plaukis - Tyrnolis, tremtyje gavęs filosofijos daktaro laipsnį, atvyko į Chicagą ir ruošiasi čia apsigyventi. At-sivežs tremtyje išverstą iš vokiečių kalbos Kepplerio veikalą „Kancios mokykla“; taipgi yra išvertęs Šekspyro sonetus ir „Hamletą“. Visi šie dalykai dar tebėra rank-raštyje, taipgi ir naujas jo eilėraščių rinkinys.

Amerikos psichiatrų kon-grese iš pranešimų ir disku-sijų paaiškėjo, kad tie auto-mobilių vairuotojai, kurie paeina iš suirusių šeimų, daugiau už kitus būna prie-žastimi automobilių nelai-mių.

DIDELIS MIŠKŲ GAISRAS PRANCŪZIJOJ

Prancūzai kaimiečiai, pasigriebę ką jie galėjo išgelbėti, bėga nuo gaisro, siančiančio 22,240 akrų miško plotė. Šmarkiai nukentėjo prie miško esą kaimai. Gaisre jau žuvo 63 žmonės. (Acme)

CLASSIFIED, HELP WANTED ADVERTISEMENTS

*** "DRAUGO" ***
DARBŲ SKYRIUS
"DRAUGAS" HELP WANTED
 ADVERTISING DEPARTMENT
 "Draugas" Agency
 23 E. Jackson Blvd.
 Webster 9-3196

HELP WANTED — MOTERYS

SOLDERERS

IR
WIRERS

Dienos arba Nakties
 Pamainos

Prilaimė patyrusias mergaites
 dirbtel prie televizijos ir radio
 aparatų chassis. Atėikite
 pastarimui.

10% NAKTIES "BONUS"

PAZANGUMO ATLYGINIMAS
 PATYRUSIOMS MERGAITEM

Dykai apdrauda.

Zemos kainos mūsų valgykloje.

MOTOROLA

4545 W. Augusta Blvd.

HELP WANTED — VYRAI

YOUNG MAN

EXCELLENT OPPORTUNITY

Interested in a future

Slaughterhouse man — good, to
 butcher cattle in one the most modern
 plants in Indiana. Must be
 dependable. — Write or phone Vale
 City Packing R.R.2, Valparaiso, Ind.
 Phone 1657 J.1.

PARDAVIMUI

Packard '48 Convertible

Driven 15,000 Miles

Fully equipped

Must sacrifice for quick sale
 Reasonably priced by Owner
 Phone GRovehill 6-7275

BEVEIK NAUJAS

Chris-Craft Runabout u/trailer'is.
 95 H.P. Labai gerame stovyje. Bu-
 vo mokėta \$4500. — Dabar par-
 duos už tikrai \$1000. Privatus as-
 muo.

Paaukite: —
 Chicago Heights 2542
 arba 2269

Paaukite naują Broman 8' mėsos
 display case'ą, vartotas tikrai 2 mē-
 nesius. Kaina \$500. Pasimatykite ar-
 ba paaukite savininką 138 Williams
 St. Crystal Lake, Ill. Tel. Crystal
 Lake 178.

Labai švarus Packard Clipper
 greitam pardavimui. 4 durų, 1946,
 juodos spalvos, baltos padangos.
 Twin visora, vėdroidžiai, radio, šil-
 dytuvas, sėdynių užvalkalai. Mažai
 išvažinėta.

Tikrai geras pirkiny. Paaukite
 Victory 2-8060 arba KENwood 6-1000
 Room 104.

Binoculars — New — U.S. Govt.
 Lowest Prices in Town
 6x30—\$63.00 including tax, case,
 7x50—\$94.00 including tax, case.
 Sextant — telescopes — optical
 gunights — also lenses—prisms.
 AMERICAN LENS CO.
 5694 Northwest Hwy. Rod.3-0513
 open Thurs. Evenings

RENDUOJASI

Edgewater Beach Viešbutis
 siūlo jums komfortą ir gerą vasar-
 viedžių atmosferą. Privatus kamb.
 valgomasis, geras maistas — Ame-
 rikonišku planu. Dviem asmenims
 \$75. j savaitę. Po Labor Day \$95. j
 savaitę. Privatus kamb. su vonia—
 dviem asmenim — \$90. j savaitę.
 Po Labor Dienos — \$45. j savaitę.
 Atidara tikrai Rugsėjo (Sept.)
 30 d. Wilmet 744, Twin Lakes, Wis.
 Dept. L.

2905-7 W. MADISON ST.
 Loft for Rent
 45x75 ft. Freight elevator
 service. All newly remodeled
 in excellent condition.
 Reasonable rent.

Norėdami ką nors pirkti,
 parduoti, išnuomoti, pra-
 nešti, surasti, išmainyti, ar-
 ba išgarsi — pasinaudo-
 kite "DRAUGO" Classified
 skyriumi. Tūkstančiai asme-
 nų yra gavę teigiamus rezul-
 tatus; gausite ir jūs. Paban-
 dykite!

* BUSINESS SERVICES

BIG SAVINGS
BIG DISCOUNT

on radios, Televisions,
 Refrigerators, Washing Machines
 and furniture.

See us before you buy.
 We also have a few used refrig-
 erators, washers and vacuum
 cleaners priced as low as \$15.—
 Come in to the top house for
 values and see for yourself.

Mes paimsim seną jūsų
 prekę iškeitimui

A. C. Novak & Sons

3428 West 63rd St.

Tel. REpublic 7-2650

CHICAGO 29, ILL.

Here is your opportunity to
 secure your future
 The demand for practical and in-
 fant nurses is steadily increasing
 at good pay
 No High School education needed
 WINTHROP SCHOOL
 OF NURSING

Write or call for free information
 1208 Granville—SHeldrake 3-3900

PONDER MOTORS

Dabar pas

THE NEW CICERO

KAISER - FRAZER

Dealer's

Geral įrengta dirbtuvė,
 Dalya ir pataravimas
 Taipgi
 Didelis pasirinkimas
 vėlesnių modelių
 vartotų karų
 Sustokite ir susipažinkite

2001 S. Cicero Ave.

DEMESIO NAMŲ IR

NUOSAVYBIŲ SAVININKAI

Furnace'ai jungiami ir pritauso-
 mi už tikrai \$225. G.M. DeLo OIL
 Burners jungiami už tikrai \$299.
 Parduodame ir pataravime
 jums prie burners-gazu ar alyva
 furnace'ų. Paaukite mūsų šlan-
 dien apskaičiavimus. Lengvi iš-
 mokėjimai — 3 metai išimokė-
 jimui.

MODERN HEATING &

UTILITY SERVICE

944 W. Madison St. Oak Park

Village 2022

DEMESIO! STATYTOJAI IR

NUOSAVYBIŲ SAVININKAI

Mes aptarnaujame miestą ir prie-
 miešius. Ornamental Iron Rai-
 ings — mūsų specialybė. Pada-
 romė pagal užsakymą už žemą
 kainą. Įsilykite mūsų pasiūki-
 nių knygtę.

NOR-SHORE IRON WORKS

3500 Church St. Skokie, Ill.
 Skokie 1194 University 4-7539

ŠALDYTUVAI

Commercial arba residential
 Zemos vasaros kainos
 Pataravimas ir Pataisymai
 Darbas garantuotas
 Paaukite LAwndale 1-3791
 Paprašykite Mr. GALVAN

Krautuvių Priekis

25 metal geriausio darbo.
 Mes Sutvarkom Visus Apska-
 čiavimus Tikslaus Darbo
 Atlikimui.

ALBANY 2-3017

4047 W. Armitage Ave.

MILK SYSTEM

STORE FRONTS

312 N. W. Armitage Ave.

ARmitage 6-1788

ISIRASYKITE DABAR I

Northwestern Business College
 of Chicago, Inc.
 Lankykite rytmetines, popietines
 arba vakarines klases.
 Shorthand — mašinraštis — bu-
 halterija ir business
 administration.
 Pigus mokeskis už mokslą.
 Veteranai prilaimi pag G.I. Bill
 of Rights. Pasiruoškite geriau
 apmokančioms vietoms užimti.
 Atėikite, Paaukite arba Parašy-
 kite mums šandien.

2405 W. Armitage Ave.

ARmitage 6-1788

ATDARA DABAR

North Town's Geriausias
 Chop Suey
 I Namus Pasilimti
 Restoranas

Labai geras Chinese Maistas
 — Cantonese Būdu.
 KOW-KOW

2548 Devon Ave. BR.4-4473

Platinkite Katalikų Spaudą

* BUSINESS SERVICES

PERDIRBAMA SENAS
SIUVAMOS MAŠINAS
I ELEKTRINES

Pataisome visokios išdirbystės
 mašinas. Siuvamos Mašinos iš-
 nuomuojamos mėnesiais. Išmokite
 siūti per 8 pamokas.

Paaukite Bishop 7-6649

SINGER SEWING

MACHINE CO.

3349 W. 26th St.

MES IŠVALOME
NUSAUSINAME

Drėgnas Vietas, Pelkes

Vartodami

Electric

Roto-Rooter

Nereikalingas kasimas. Neišardo-

me užsėtos arba žaļuojančios

žolės

GREITAS PATARNAVIMAS

RUDDY BROS.

Lombard 145

Wheaton 1907

LaGrange 5548

Paprašykite Dept. L.

For Vacation & Picnic Needs

TREAT YOURSELF TO

MRIZEK'S

FAMOUS BOHEMIAN

RYE BREAD

Hot Dog Buns

Hamburger Buns

Ask for it at your

Neighborhood Grocer

R. J. MRIZEK COMPANY, Inc.

1801 S. California Ave.

Crawford 7-1920

NEW 2 YEAR

POLIO POLICY

\$10.00 for entire Family

Pays up to \$5000.00

For each afflicted person

WOLF AGENCY

Insurance of all kinds

3217 W. Cermak Rd.

BISHOP 7-8686

WEDDING INVITATIONS

Beautiful invitations at sensa-

tive prices. As low as 100 for \$1.50

complete with double envelopes

and tissues. We will be glad to

show you these superb invitations

in your own home at your con-

venience.

ROBERT A. STEVENS & CO.

7122 University Ave.

HYDe Park 3-6477

The Best for Less

SEAT COVERS

Fibre — Plastic — Nylon

any type of trim

WHOLESALE — RETAIL

DEALERS INVITED

Call us Today

E. B. JENSEN CO.

8135 Stony Island Ave.

SAGINAW 1-1362

NAMŲ PATAISYMAI

IR PERTAISYMAI

Viskios kamb. — miegamieji —

beismento flaelai — įvairūs

pataisymai. Dykai apskaičiavima.

Licensed ir Bonded

Kontraktoriai.

H. LITWIN

3722 W. North Avenue

BEImont 5-6126

Vakarais ir skmad. Šaukite:—

Michigan 2-5137

Bet Kurios Rūšies Plumbing,

Apšildymas

Visas Darbas Garantuojamas, 3 me-

tai išimokėjimui. Automatiškai

karšto vandens šildytuvai, Pe-

čiai, Alyva šildomi pečiai, sto-

keriai visokių išdirbysčių.

Paaukite Lyle Plumbing &

Heating, 1809 W. 63rd St. Wal-

brook 5-3151

Paaukite:—

LEQY'S R. R. SALVAGE

Rugpjūčio mėn. Išpardavimas

Turime viską išparduoti:

Sink'as — steli cabinet'us,

automatiškus karšto vandens

šildytuvus, kilimus, maple baldus

Visokių dydžių.

Atėikite anksti geriausiems

bargnamis.

4200 N. LOWELL AVE.

Atidara kasdien — Pirmad., Ket-

virtad., ir Šeštad. Vakaraais.

BUSINESS SERVICE

ATTENTION GIRLS

BETTY BOLT AGENCY

Modeling Classes now forming.

Afternoon or evenings

Very low tuition rates

Ours students have fine possi-

bilities to be in high class fashion

shows while learning.

Call Michigan 2-2613

Dykai Apskaičiavimai

Grindų ir Sienų Darbams

Armstrong Linoleum

Tile-Tex Asphalt

Vienų metų garantija darbo arba

patys įsidėkite savo linoleum-tile.

8 3/4"x8 3/4" tikrai 12c kiek-

vienas; 5 7/8"x5 7/8" tikrai 6c

kiekvienas.

Asphalt tile: —

9"x9"—7c kiekvienas.

Armstrong linoleum, metal

trimming, rubberbase cement,

venetian blinds.

Lindquist Floor Co.

5010 W. Chicago Ave.

ESTerbrook 8-2221

DEMESIO NUOSAVYBIŲ

SAVININKAI

Sužinokite mūsų kainas šandien.

Už įvedimą alyva kurenamų pe-

čių, gazu apšildomų pečių, fur-

nace'ų, gravit., forced air šiluma.

Furnace valymas—pigiai. Galima

gauti dalis visokiems furnace'am.

F.H.A. Terms.

Paaukite ARmitage 6-0999

BOYS AND GIRLS

Start Today! Individual Instr-

uctions. Shorthand, Typing

Bookkeeping, etc.

Dykai apskaičiavimai

Low tuition Rates.

Write or Call at once.

Kowell Secretarial School

139 North Clark St.

Franklin 2-2048

LEARN BEAUTY CULTURE

Full Course \$125.00.

MARY ROBERTS SCHOOL

10 years leadership. Visit—Phone

or write 6311 So. Ashland Ave.

G.R. 6-2230—G.R. 6-3776

We place our own students

Viskios rūšies Sheet Metal

darbai už prieinamas kainas.

GUTTERS — DOWNSPOUTS

Dykai apskaičiavimai

Paaukite Mus šandien

A. GRODECKI & SON

2050 W. 18th Street.

HAY. 1-2645 BR. 8-9446

REAL ESTATE

LABAI GRAŽUS

NAMAI

3 bloka i šiaurę nuo Roosevelt

Rd. ant President ir Williston St.,

Wheaton

\$25,000 NAMAI DABAR \$21,500

\$22,000 NAMAI DABAR \$19,500

\$21,000 NAMAI DABAR \$18,500

JOHN KLETT

BUILDER

207 Blanchard St.

WHEATON

PASTEBEKITE MŪSŲ

ISKABAS ANT

ROOSEVELT ROAD

4 LOTAI

150 pėdų priekis virš 400 pėdų

gylio. Randasi netoli 83 ir 66 vie-

kelių. Greitam pardavimui pardu-

da patal savininkas.

Pasilykite.

Paaukite:—

Irving 8-5554

GERAS PIRKINYS

6 kamb. medinė rezidencija su

LIETUVIŠKOS KNYGOS RĖMĖJAMS

Spalių mėnesyje pasirodys paveiksluoti "Istoriniai Padavimai", kuriuos spaudai paruošė D-ras Balys, Indiano Valstybės Universiteto profesorius. Jie bus išristi gražiais viršeliais, primenančiais Lietuvos gamtą. Knygos kaina \$1.25. "Draugo" skaitytojams bus atiduota už \$1.00, o Lietuviškos Knygos Rėmėjai ją gaus už 75c. Ir visas kitas lietuviškas knygas, Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijos leidžiamas, Lietuviškos Knygos Rėmėjai gaus labai papiginta kaina.

Prieš Kalėdas manome išleisti prof. A. Vaičiulaitio naujų novelių knygą. Paskui seks kitos knygos. Per dvyliką mėnesių išleisime knygų už \$7.50, kurias L. Knygos Rėmėjams atiduosime už \$5.00, jeigu jie iš kalno įneš metinę L. Kn. Rėmėjo duoklę.

Niekad nėra vėlu įstoti į Lietuviškos Knygos Rėmėjus! Jūsų metai bus skaitomi nuo pirmos Jums prisiųstos knygos.

Metiniai Lietuviškos Kn. Rėmėjai moka metams \$5.00 Amžini Liet. Kn. Rēm. (dešimčiai m.) moka \$50.00. Lietuviškos Knygos Gerbės Rėmėjai aukoja \$100.00. Lietuviškos Knygos Globėjai aukoja \$500.00.

Visi Liet. Knygos Rėmėjai kas metai gaus naujų knygų už \$7.50.

Pinigines pašto perlaidas, čekius ar net gyvus pinigus siųskite adresu:

Rev. C. A. Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill. Noriu įstoti į Lietuviškos Knygos

() Metinius Rėmėjus
() Amžinus Rėmėjus
() Garbės Rėmėjus
() Lietuviškos Knygos Globėjus
Priedu knygomis leisti auką \$.....
Siunčiu viso \$.....

Vardas Pavardė

Adresas

1949 m. mėn. d.

PAIESKOJIMAS

Ona Šmatauskaitė, atvažiavusi iš Lietuvos į Kanadą, ieško savo brolio Stasio Šmatausko, kilusio iš Pulkaimio, Raudonės valsč., Raseinių apskr. ir atvykusio į U.S.A. maždaug prieš 30 metų. Žinantieji kur jis randasi prašomi pranešti jo adresą Onai Šmatauskai, 215 Marie-Anne East, Montreal, Canada.

J & D BODY AND FENDER WELDING

All Work Guaranteed

7400 S. WESTERN AVE.
P.Rospect 6-9035

Dėmesio, Busimos Jaunosios!

MICHAEL'S CATERING SERVICE

PIRMOS RŪSIES VALGIS

— Jūsų Namuose — Salėje — arba Viesbūtyje

Paskambinkite dėl kainos

Tel. LAwndale 2-0092 LAwndale 2-0615

PRISILAIKOM DIETŲ TAIKYKLĖ

ANTANAS SULPIS

Gyveno 4637 So. Paulina St.

Mirė rugp. 21 d. 1949 m.

11:45 val. vak., sulaukus še-

matės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš

Telšių apskr., Mažeikių pa-

rapijos, Girskalių kaimo.

Amerikoje išgyveno 40 met.

Paliko dideliamė nuliūdime

žmoną Barbora (po tėvais

Rauktaite), sūnų Edward ir

marčią Emily, tris dukteris,

Barbora Goodman ir žentą

James, Altona Viscount ir

žentą Felix ir Dolores, 4 anū-

kus ir daug kitų giminių,

draugų ir pažįstamų.

Lietuvoje paliko 4 brolius.

Kūnas pašarvotas J. F. Eu-

deikio koplyčioje, 4605 So.

Hermitage St.

Laidotuvės įvyks ketv.

rugp. 25 d. 1949 m. 13 kop-

lyčios 9:30 val. ryto bus at-

lydėtas į Sv. Kryžiaus para-

pijos bažnyčią, kurioje įvyks

gedulingos pamaldos už ve-

lionio sielą. Po pamaldų bus

nulaidėtas į Sv. Kazimiero

kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus

gimines, draugus ir pažįsta-

mus dalyvauti šiose laidotu-

vėse.

Nulaidė: žmona, sūnus,

Dukterys, Anūakai ir visi gi-

minės.

Laidotuvių direktorius J. F.

Eudeikis. Telefonas YArds

7-1741.

SKAITYTOJAI RAŠO

KOMUNISTAI GRASINO TREMTINIAMS

HARTFORD, Conn. — Šio mie-
sto lietuviai turi nuosavą parką
Glosbury, Conn. Rugpičio 14
d. šiame parke lietuviai komu-
nistai turėjo prakalbą ir pik-
niką.

Bimbolas visai nekinio, kas
tik yra lietuviška ir kas Lietu-
vos buvo atsiektas, kada ji buvo
laisva. Tremtiniai, kaip daigiau
garantių neišduoti, nes kai
jie bus grąžinti į Lietuvą, jiems
bus šimta kartų geriau. Į prak-
kalbas atsiktikiniai buvo atsilan-
kiusi viena šeima ir atsivežusi
viena tremtinė su dviem vaikū-
čiais. Komunistai, pamatę tą mo-
terį, pradėjo ją visai įžeidinėti,
o kai kurie net grasino: "Užmuš-
ti dipukus! Užmušti dipukus!" ir
panašiai. Iš viso, šiame mieste
lietuvių komunistai pasižymi di-
delių nekultūringumų ir triukš-
mo kėlimu parengimuose.

Šis įvykis gali duoti gyvą įro-
dymą, kas dabar darosi Lietuvoje
raudonųjų okupacijoje. Bolšev-
ikai negali užsiginti, kad jie ten
žudo žmones, jeigu jie net čia,
laisvoje Amerikoje, gali sakyti:
"Užmušti dipukus!" Galima įsi-
vaizduoti, kas darytųsi Ameriko-
je, jeigu komunistai čia paimitų
valdžią. Jie nepasigalėtų nė vie-
no sau priešingo žmogaus.

Tokie ir panašūs komunistų
grasiniai turėtų paraginti lietu-
sius visiškai nutraukti santykius
su komunistais ir šalintis nuo jų
kaip nuo apkrėstųjų.

O parko išnuomavimas komuni-
stams taip pat garbės lietuviams
neduoda...

— Svetys

Lietuva ir vėl bus nepri-
klausoma!

Visi kaip vienas į "Draugo"
40 Metų Sukakties Pikniką,
Labor Day, Rugp. 5 d. — Vy-
tauto Daržė!

JADVIGA BIKUS

(po tėvais Jakubauskaitė)

Gyveno 4621 So. Marshfield

Avenue.

Mirė rugpičio 22 d., 1949

m., 2:30 val. ryt., sulaukus

pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje. Kilo iš

Raseinių apskr., Kaltininių

par., Urkeniškių kaimo.

Amerikoje išgyveno 37 mt.

Paliko dideliamė nuliūdime

vyrą Joną; tris sūnus: Joną,

Jr. ir marčią Anne; Petrą ir

marčią Polly ir Vladislavą ir

marčią Fraucę, 4 anū-

kus, brolių Boleslovą, se-

serį Stefaniją, Mūdina ir

jos vyrą Juozapą ir jų šeimą.

uošius Aleksandrą ir Oną

Norkus ir Antaną ir Marjona

Jogintus, pusbrolių, pusseserį,

jų šeimą ir daug kitų giminių

ir pažįstamų.

Priklausė prie Liet. Rymo

Katalikų Susivienijimo 21-mos

Kuopos. Apaštalystės ir Trei-

nikų D-Ju ir Kareivių Moti-

ny klubo; Moterų Sąjungos 21

kuopa.

Kūnas pašarvotas J. F. Eu-

deikio koplyčioje, 4605 S.

Hermitage St.

Laidotuvės įvyks ketv.

rugp. 25 d. 1949 m. 13 kop-

lyčios 8:30 val. ryto bus atly-

dėtas į Sv. Kryžiaus para-

pijos bažnyčią, kurioje įvyks

gedulingos pamaldos už ve-

lionio sielą. Po pamaldų bus

nulaidėtas į Sv. Kazimiero ka-

pinės.

Nuosirdžiai kviečiame visus

pažįstamus dalyvauti šiose lai-

dotuvėse.

Nulaidė: Vyras, sūnus,

Brojis, Sesuo, ir visos gim-

nės.

Laidotuvių direktorius J.E.

Eudeikis. Telefonas YArds

"BINGO" VAKARAS

BRIGHTON PARK. — Sv.
Pranciškaus Rėmėjų 2-ras
skyrius rugpičio 24 d., tre-
čiadienį, 7 v. v. rengia "bin-
go" pas A. Skrubutiene
(2439 W. 45 Pl.). Prašome
visus apsilankyti, — gražiai
praleisti vakarą ir paviešėti.
H. Sirvinskienė, U. Garlia-
vičienė, Bludienė ir P. Za-
karaitė rūpinasi, kad laimin-
gieji "bingo" lošikai turėtų
gražių ir įvairių laimėjimų.
Vakaro pelnas bus pasiųstas
Seserims Pranciškietėms kai-
po dovana artėjančio seimo
proga. Iki pasimatymo!

— Rengimo Komisija

Platinkite dien, "Draugą"

THEY'RE OFF! MIGHTY MIDGET AUTO RACES

Rocket Speed and Thrills
Every Saturday Night
Time Trials 6:30 P.M.
1949 Worlds Best
Midget Drivers
12,000 seats. \$1.25 tax inc.

Raceway Park
130th St. & Ashland
Avenue
Blue Island, Ill.

Vedusiųjų Porelė

— Žinai, mano žmona vi-
sada daro, ką tik ji nori.
— O tu?
— Ir aš taip pat.
— Kaip tai?
— Ir aš darau, kaip ji nori.

• I Floridos krantus ar-
tinasi tropiškas uraganas.
Manoma, kad palies žemyną
ties Miami.

VINCENTAS STUKONIS

Gyveno 4631 S. Paulina St.

Mirė rugpičio 22 d. 1949 m.

10:45 val. ryto, sulaukus 34

metų amž. Gimė Chicago, Ill.

Paliko dideliamė nuliūdime

Tėvą Joną; Motiną Ursulę (po

tėvais Ivoškaite); seserį El-

vyrą; brolių Kazimierą, brole-

nę Juncę; dėdę Pranciškų, jo

žmoną Prancišką Stukonį; pu-

sbrolį Kazimierą Stukonį ir

kitas gimines, draugus ir paž-

įstamus.

Kūnas pašarvotas L. Ežers-

kio koplyčioje, 1646 W. 46th

Street.

Laidotuvės įvyks penktad.,

rugpičio 26d. 13 koplyčios

8:30 val. ryto bus atlydėtas į

Sv. Kryžiaus parap. bažnyčią,

kurioje įvyks gedulingos pa-

maldos už velionės sielą. Po

pamaldų bus nulydėtas į Sv.

Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus

gimines, draugus ir pažįstamus

dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulaidė: Tėvas, Motina, Se-

suo, Brolis, Brolienė, Dėdė, Dė-

dienė, Pusbrolis ir kitos Gi-

minės.

Laidotuvių direkt. Leonardas

Ežerskis. Tel. YArds 7-0781.

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sėkite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 S. WESTERN AVE. 3319 LITUANICA AVE.
P.Rospect 6 - 0099 YArds 7 - 1138 — 7 - 1139
Tie, kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime
koplyčią arčiau jūsų namų.

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITES PAIE:
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GROvehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
jūsų finansiskam stoviui prieinamas.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 — 7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
TRYs MODERNIŠKOS AIR CONDITIONED
KOPLYČIOS
RADIO PROGRAMAI IS STOTIES WGES
(1390 kilocycles)
Leldžiama Kas Seštadienį Nuo 9:15 Iki 8:30 Val. Ryto.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarna-
vimas yra teikiamas
dieną ir naktį. Rei-
kale šaukite mus.
Mes turime koplyčias
visose Chicago ir
Roslando dalyse ir
tuojau patarnaujame.
LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phone: Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN Pullman 5-1270
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th Ave. Cicero, Olympic 1003
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YArds 7-1911
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Pullman 5-9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572
Perskaityt dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.

UŽTIKRINK

IŠ ARTI IR TOLI

— Ministeris Lozoraitis, ministeris Girdvainis ir Lietuvių Kolegijos vadovybė atsiuntė "Draugui" savo sveikinimus, kuriuos įdėsi-me į jubiliejinį numerį.

— New Britain, Conn., lietuviai katalikai spaudoje kelia būtiną reikalą lietuviškos parapijinės mokyklos.

— Komp. J. Žilėvičius šiuo metu daug dėmesio kreipia į Lietuvių Dainos šventę, kurios programoj dalyvaus visi New Jersey lietuviški chorai.

— Šv. Jurgio parapijoj, Philadelphia, Pa., yra įsteigti anglų kalbos kursai, kuriems vadovauja pats klebonas, kun. V. Martusevičius. Kursus tremtiniai gausiai lanko.

— Jonas Dėdinas, baigęs aukštuosius dvasinius mokslus Belgijoje, įšventintas į kunigus. Prmicijas laikė Liege benediktinų vienuolyno bažnyčioje.

— P. Vaitonis, Lietuvos šachmatų meistras, iš Hamilton, Ontario, išvyko į Arvidą, Quebec, dalyvauti KANADOS ŠACHMATŲ pirmenybėse.

— Adv. Ed. Lopatto, sūnus ilgamečio LRKSA legalio patarėjo J. S. Lopatto, Luzerne apskrities respublikonų sąrašą kandidatuoją į Jury Komisijonierius. "Primary" rinkimai bus rugsėjo 13 d.

— Čiurlonio ansamblio narių Amerikoje jau sakoma yra apie 22. Anoj pusėj vandenyno, bet jau pasirengusių kelionėn, dar yra 18. Sakoma, kad rudenį jau visas ansamblis pradės veikti.

— Juozas Jagėla, buvęs Vilkolakio, Kaune ir Tautos Teatro narys, vėlesniais laikais gyvenęs Klaipėdos krašte ir ten veikęs scenoje, dabar darbuojas Toronto scenos mėgėjų tarpe.

— L. Vyčių kuopa, Philadelphia, Pa., ruošias skaitlingai dalyvauti Lietuvos Vyčių seime. Kuopa veikli. Rudenį pradės veikti tautinių šokių grupę, tautodailės komisija ir meno sekcija. Kuopa turi įsteigus ir chorą.

— Čiles lietuvių vardu buvo pasiūstas protestas The Macmillan Company dėl klaidingų žinių apie Lietuvą leidinyje "Statesman's Year Book". Turima žinių, kad leidėjai yra gavę iš lietuvių daugybę protestų ir kad tas bus paimtas į dėmesį ruošiant naują laidą. Dėkojama "Draugui", kuris laiku pa-informavo, kad lietuviai, nors ir toli gyvena, galėjo prisidėti prie ginimo Lietuvos reikalų šiaurės Amerikos leidiniuose.

— Romanas Arlauskas, Lietuvos šachmatų meistras, gyvenęs Austrijoje, vi-siškai pasveiko nuo pernai sulaužytos kijos. Jis dabar dirba vienoje Adelaidos braižykoje ir aktyvus tarpe Australijos šachmatininkų. Per korespondencinį šachmatų matčą Indija-Australija (25 lentų) Arlauskui paskirta ginti Australijos ketvirtąjį lentą. Kitose rungtynėse tarpe Pietų ir Vakarų Australijos jam teko lošti už P. Australiją pirmoje lentoje.

— "Drauge" bendradarbiai — aplink mus ir toliau nuo mus — norėdami, kad jų straipsnis kad ir aktualiausias klausimais greičiau būtų įdėtas į dienraštį, prašomi rašyti trumpai. Dvie-ju puslapių mašinėlės rašte laug galima pasakyti.

PREZIDENTAS VETERANŲ SUVAŽIAVIME

Prezidentas Harry S. Truman atvyko į Veterans of Foreign Wars suvažiavimą, vykstantį Miami, Fla., pasakyti kalbą. Jis dėvi VFW kepturę su užrašu "Missouri" ant jos šono. Kartu su prezidentu yra VFW vado pavaduotojas Clyde A. Lewis. (Acme)

IŠ TREMTINIŲ GYVENIMO

Ekskursija į Liurdą

Tarptautinis Komitetas Krikščioniškajai Civilizacijai Ginti, globojamas Liurdo vyskupo Petro Theas, organizuoja dvylikos tautų ekskursiją į Liurdą. Ekskursija atvyks spalio 8 d. ir užtruks ten tris paras. Jos tikslas bus pasimelsti "už tautas, kenčiančias anapus Geležinės Uždangos, ir už 30 mil. žmonių, šiuo metu atskirtų nuo savo šeimų ir laikomų koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose".

Pranešimuose skelbiama, kad ekskursijoje dalyvaus airiai, amerikiečiai, anglai, baltgudžiai, belgai, čekai, ispanai, lenkai, lietuviai, olandai, šveiciečiai ir kiti tremtiniai Vakarų Europoje. (LAIC)

Kiek Yra Lietuviškų Parapijų Tremtyje

1948 metų pabaigoje Vokietijoje dar buvo 191 lietuviška parapija. Austrijoje jų buvo 7. Šiuo metu šių parapijų skaičius dėl emigracijos ir stovyklų glaudinimo yra gerokai sumažėjęs. Dauguma lietuvių parapijų turi įsirengusias savo koplyčias stovyklose, kitos naudojasi vokiečių katalikų bažnyčiomis.

LIETUVIŲ - LATVIŲ VIENYBĖ VEIKS AJV.

Kanadon ir į Jungtines Valstybes atsikėlę eilė Lietuvių-Latvių Vienybės veikėjų, kurie rūpinosi to idėjos gaivinimu.

Kiek glaudesnis bendradarbiavimas buvo pasireiškęs pirmojo pasaulinio karo metu, kai estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai buvo sukūrę bendrą organizaciją politinei kovai stiprinti New Yorke. Vėliau amerikiečiai-kongresmanas Robert J. Caldwell, senatorius King, Matilda Spence, dabartinis Britų Parlamento narys Boswell, adv. George Gordon Battle, žymus visuomenininkas William J. Schiefelin, ir eilė kitų — sukūrė Baltic American Society New Yorke. Ta draugija išleido kelis biuletenius, gelbėjo de jure pripažinimo byloje ir santykiuose su vyriausybe, ir pritraukė ke-
lis baltiečius veikėjus, k. a. lietuvius Vilmontą, dr. Bielskį, kun. Jakaitį ir kt. Vėliau veikla apmirė.

1934 m. šią organizaciją atgaivino ir savo globon perėmė lietuvių, latvių ir estų veikėjai. Pirmininko pareigos kasmet ėjo iš vienos

Tautiniai Dekanai

Visi tremtyje gyvenantieji lietuviai katalikai pastoraciniais sumetimais yra padalyti į 10 dekanatų: 1. Schleswig-Holsteino, 2. Niedersachsen, 3. Westalen, 4. Gross Hessen, 5. Wuertemberg, 6. Oberpfalz-Niederbayern, 7. Mainfranken, 8. Oberbayern, 9. Prancūzų zona, 10. Austrija. Tautiniai dekanai (jais yra lietuviai kunigai tremtiniai) prižiūri savo srityje pastoraciją, šaukia kunigų pasitarimus.

Susikūrė Baltbudžių Kolonija Italijoje

Italijoje susisipietė apie pora tukstančių baltgudžių emigrantų, kurie rodo nemažą organizacinio gyvumo.

Veikėjų tarpe pastebimos žymios asmenybės, k. a., dailės profesorius Kozak, kun. Tatarynovič, dainininkas R. Kokien. Moralinę ir materialinę pagalbą baltgudžiams teikia Assistenza Pontificia, kurioje baltgudžių reikalams tvarkyti veikia ispanas kun. Echaer-ry.

— Benediktinės seserys (lietuaitės) yra įsikūrusios Belgijoje.

Išvairios Žinios

Vėl Dalyvausime Parodoj

Š. m. lapkričio 7-13 dd. New Yorke įvyksta 261toji iš eilės metinė MOTERŲ TARPTAUTINĖ PARODA. Lietuvės Moterys joje ir šiais metais turės savo skyrių, kaip paprastai gausinga lietuviškais eksponatais. Tai parodai, kurią aplanko per 200,000 žmonių, jau ruošiamasi. Lietuvių Moterų Komitetas, kurs jau sudarytas, tikisi nuširdžios paramos iš lietuvių draugijų.

New Yorke Taryba, parapijų draugijos, Siuvėjų Lokalas 54 Kontraktorių Unija, Atletų Klubas, Maspetho Piliečių Klubas ir kitos organizacijos kiekvienais metais labai vertingai parėmė lietuvių moterų pastangas dalyvaujant šioj reikšmingoj lietuviškai propagandai parodoj.

CHICAGOJE

Rugsėjo 9 bus namie, J. E. kardinolas Samuel A. Stritch, po paskutinės audijencijos pas šv. Tėvą šandie išvyksta į Asyžų, iš ten vyks į Florenciją, kur pasiliks iki laivas bus paruoštas Genoa uoste. Į Boston laivas atplauks rugsėjo 8 d., o Chicago grįs rugsėjo 9.

Dėmesio vertas įspėjimas. Gaisrininkų viršininkas įspėja automobilių savininkus, kurie iš toliau parsivežę gazolino laiko jį garaže arba namo rūsyje. Vienas gazolino galionas gali padaryti namui milžiniškus nuostolius. Parsivežus gazolino reikia jį supilti į automobilius tanką.

Tai irgi tėvas. Policija suėmė Rudolph Barozas, 838 E. 55 st., kuris padėjo savo dvylikos metų sūnui tapti vagiu — plėšiku. Suimta ir tų jaunų vagių šeika, kuri prisipažino atlikus apie penkiolika vagysčių pietinėj miesto dalyj.

Tai bent sesutės. Jau trečia diena sėdi apskrities kalėjime, nes nieks nenori jų "išbyluoti", sesutės: Mrs. Jean Kettner ir Mrs. Marilyn Loss iš Elmhurst. Viena į kalėjimą pateko už "reckless" važiavimą, o kita — už pasipriešinimą areštui.

Daugėjo susirgimų polio liga. Pastaromis dienomis Chicagoj užregistruota dvyliką naujų susirgimų polio liga (vaikų paralyžium). Skaičius dabar sergančių yra 163.

Nauja sekcija. Sveikatos Departamente įsteigta nauja protinės higienos sekcija, kurios viršininku paskirtas dr. H. R. Hoffman, buvęs galva Cook County Behavior Clinic.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus!
PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN!
Mutual Federal Savings
 Chartered and Supervised by the United States Government
 2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. — Virginia 7-7747

Tikrai Įdomu

Fondas Rutlege Gelbėti

Tukstančiai lašikų šiomis dienomis išsiuntinėti gydytojams ir įvairioms įstaigoms prašant aukų apeliacijai į Iowa valstybės aukščiausį teismą dr. Rutlege reikalau. Kaip žinome, už nužudymą vyro, kuris buvo prisiplakęs prie jo žmonos, dr. Rutlege Cedar Rapids, Ia., džiūrės nubaustas 70 sunkiųjų darbų kalėjiman. Dr. Rutlege yra vaikų ligų specialistas. Apeliacijai reikalinga nuo \$6,000 iki \$10,000.

Ve Ką Verti Ateities Spėjikai

Kas nors pavogė Mrs. R. R. Townsend rankinuką, kuriame buvo \$150 ir kiti brangūs daiktai. Policija sako, kad ji turėtų žinoti ne tik, kas rankinuką pavogė, bet ir iš anksto žinoti, kad bus apvogta. Iowa valstybės žemės ūkio parodoj ji yra "fortune teller". Kitiems "ateitį pasako", bet apie save nieko nežino.

Mirė Keistas Kunigaikštis. Škotijoje mirė Argyll kunigaikštis Niall Diarmid Campbell, 77 metų, kuris nekenė viso, kas tik moderniška, net tokio gero daikto, kaip automobilis. Visuomet ir visur jis važinėdavo dviračiu.

Vietoj Lydekos, Pagavo Dantį

Woods Hale, Mass., žvejai išplaukę į jūrą tinklu pagavo nepaprastą daiktą. Mokslininkai nustatė, kad yra dantis priešistorinio gyvulio, vadinamo mastodon.

Vestuvės 20 šeimos Narių. Mrs. Hourville, 61 metų, iš Westfield, Mass., vestuvėse dalyvavo viso 20 jos sūnų, dukterų, anūkų ir proanūkų.

FURNACE'AI
 • Alyva
 • Anglys
 • Gazas
 • Moderniška instaliacija
 • Valymas
 • Taisyimas
 Mūsų specialybė yra pertalpyti modernias apšildymo priemones į modernią žiemos Air Conditioning sistemą.
O & S SHEET METAL WORKS
 Pašankite: —
 ARmitage 6-5060

STASY'S LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS
 Stogams Reikmenys — Insuliacijos Plytų-Išvaizdos Sidingas — Langų — Durų — Tvoroms Materialo — Maltavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų — Hardware — Flesterio — Cemento — Sutrų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materialo — Šturmų Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Daiktų. Pasitarkite!
 APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI
CARR MOODY LUMBER CO.
 STASY'S LITWINAS, Pres.
 3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
 VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.
 Seštad. — 8 val. iki 3 val. popiet.

Moterys Savo Kojų Kankintojos
 Šiomis dienomis Chicagoj įvykęs Nacionalės Chiroprastų Sąjungos suvažiavimas paskelbė, kad iš viso yra 53 žmogaus kojų skauduliai ir visus juos žino... moterys. Dr. Walsh sako, kad 15 sykių daugiau moterų negu vyrai turi įvairių skaudulių ant savo kojų ir dvi moterys prieš vieną vyrą darbe dėvi netinkamus kojoms batelius.

Munšaino Gamyba Didėja
 Vidaus mokesčių biuras Washington'e skelbia, kad per pastaruosius metus, pasibaigusius birželio 30 d., pasirodė net 34.8 nuosimčiai nelegaliai pagaminto spirito. Munšainas dabar daugiausiai gaminamas kalnuotose vietose, kurios munšainieriems tik žinomos ir prieinamos.

Jos. F. Budrik
 "Lietuvių Mėgiamiausia Krautuvė"
 3241 S. Halsted St.
 CHICAGO, ILL.
 Tel. CALumet 5-7237

DIDELĖ KRAUTUVĖ:
 NAMAMS RAKANDAI, ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, PEČIAI, DULKIŲ VALYTUVAI, KARPETAI, TELEVISION SETAI, RADIOS, LIETUVISKI REKORDAI, ir JEWELRY.

Visiems nuolaida iki 40 procentų ant Radijų, Television setų, Dėmantų, Laikrodėlių.

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

Budriko radio programos iš W C.F.L. 1000 kil. Radio Stoties kas sekmadienio 5:30 val. vak. Chicago laiku.

Visi kaip vienas į "Draugo" 40 Metų Sukakties Pikniką, Labor Day, Rugs. 5 d. — Vytauto Darže!